

Друга робоча редакція

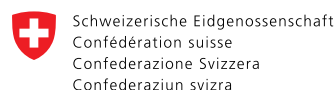
Словник фахових термінів з інтегрованого міського розвитку

Glossar zu Fachbegriffen für Integrierte Stadtentwicklung

Zweiter Arbeitsentwurf

Виконавець:

Передмова

Цей словник має на меті конкретизувати предмети дискусій на тему розвитку міст між німецькими та українськими фахівцями на всіх рівнях політичної, економічної, адміністративної сфер та в сфері управління містом. Усі тексти законів та розпоряджень потребують чітких термінів.

Уряд України ухвалив рішення привести чинне законодавство України в галузі децентралізації та місцевого самоврядування у відповідність до Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Професійна термінологія має свої відмінності в кожній мові, що може призвести до непорозуміння між співрозмовниками, коли мова йде про конкретні випадки чи внесення правок до законів або розпоряджень. Для того, щоб зробити невідому термінологію зрозумілою для кожного та забезпечити кваліфікований фаховий діалог, у рамках проекту «Інтегрований розвиток міст в Україні» був укладений цей порівняльний словник. Тематично ми обмежились сферою міського розвитку.

У рамках реформи українського законодавства в галузі міського розвитку багато термінів набувають нових значень. Також необхідно вирішити питання правової та нормативної систематики термінів з огляду на їх значення в європейській країні.

Цей словник служить помічником в роботі. Не більше і не менше. Він є динамічним та буде постійно і періодично оновлюватись.

Він укладений групою, що складається з німецьких та українських експертів, які працюють за дорученням проекту «Інтегрований розвиток міст в Україні». Проект фінансується в рамках співпраці між Україною, Німеччиною та Швейцарською Конфедерацією.

Ми будемо вдячні Вам за зворотній зв'язок, питання і побажання.

Колегія авторів

Київ, квітень 2017 р.

Vorwort

Dieses Wörterbuch dient dem Ziel, die Diskussion zwischen Fachleuten, die mit der deutschen Terminologie vertraut sind, und ukrainischen Fachleuten auf allen Ebenen von Politik, Wirtschaft, Administration und Stadtverwaltungen zum Thema Stadtentwicklung zu versachlichen. Viele Gesetzestexte und Verordnungen brauchen klare Definitionen.

Die ukrainische Regierung hat beschlossen, die aktuelle ukrainische Rechtslage in der Dezentralisierung und der Einführung der kommunalen Selbstverwaltung gemäß dem Assoziierungsabkommen mit der Europäischen Union anzupassen.

Fachbegriffe sind in jeder Sprache unterschiedlich definiert und können immer wieder zur Verwirrung bei allen Beteiligten führen, wenn es um konkrete Sachverhalte und Novellierungen von Gesetzen und Verordnungen geht. Um auch unbekannte Terminologien für jedermann verständlich zu machen und einen qualifizierten Fachdialog zwischen den verschiedenen beteiligten Nationen zu fördern, hat das Vorhaben „Integrierte Stadtentwicklung in der Ukraine“ das vorliegende vergleichende Wörterbuch verfasst. Thematisch haben wir uns auf das Thema Stadtentwicklung beschränkt.

Im Rahmen der Neuordnung der ukrainischen Gesetzgebung zur Stadtentwicklung werden auch zahlreiche Begriffe neu zu definieren sein. Hier sollen auch Fragen der Rechts- und Verordnungssystematik im Lichte der Begrifflichkeit in einem europäischen Land geprüft und entschieden werden.

Dieses Wörterbuch ist eine Arbeitshilfe. Nicht mehr und nicht weniger. Es ist dynamisch und wird fortlaufend und periodisch aktualisiert.

Es wurde von einer Gruppe deutsch-ukrainischer Experten zusammengestellt, die im Auftrag des Vorhabens „Integrierte Stadtentwicklung in der Ukraine“ arbeiten. Das Projekt wird im Rahmen der deutsch-schweizerisch-ukrainischen Zusammenarbeit finanziert.

Über ein Feedback, Fragen oder Anregungen freuen wir uns.

Die Autoren

Kiew, April 2017

Зміст:

1. Загальні терміни
  - a. Назви професій
  - b. Діяльність у галузі будівництва та планування
  - c. Терміни будівельної та планувальної практики
2. Законодавча база
  - a. Будівельне законодавство
  - b. Земельне право
  - c. Будівельні норми і правила
  - d. Екологічне законодавство
  - e. Інші положення із зазначених вище законів
3. Галузеве планування
  - a. Демографія
  - b. Охорона довкілля / озеленення
  - c. Мобільність / транспорт
  - d. Оновлення міста
4. Терміни методології

Редакторська примітка

Дуже часто однакові чи подібні терміни в Україні мають зовсім інше значення, ніж у Німеччині. Тому деякі терміни наведені тут двічі, проте з іншим визначенням. Терміни з визначенням, яке актуальне для Німеччини, позначені сірим кольором.

Gliederung:

1. Allgemeines
  - a. Berufsbezeichnungen
  - b. Bau- und Planungstätigkeiten
  - c. Begriffe aus der Bau- und Planungspraxis
2. Gesetzliche Regelungen
  - a. Planungsrecht
  - b. Bodenrecht
  - c. Bauordnungsrecht
  - d. Umweltgesetze
  - e. Weitere Regelungen aus den o.a. Gesetzen
3. Sektorale Planungen
  - a. Demographie
  - b. Umweltschutz/ Grünplanung
  - c. Mobilität / Verkehr
  - d. Stadterneuerung
4. Methodenbegriffe

Redaktioneller Hinweis

Gleiche oder ähnliche Begriffe bedeuten in der Ukraine oft etwas völlig anderes als in Deutschland. Deswegen werden hier einige Begriffe zweimal mit unterschiedlicher Erklärung angeführt. Begriffe mit Erklärung, die für Deutschland geltend ist, werden grau markiert.

I. ЗАГАЛЬНІ ТЕРМІНИ

ALLGEMEINES

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<i>Понятійно-термінологічна система</i> <i>Begrifflichkeiten</i>	Упорядкована система термінів певної галузі науково-практичної діяльності що склалась у відповідності до вимог об'єктивності, ієрархічності, системності, точної змістовної орієнтації, деривантності, стислості та чіткості визначення.	Das Ordnungssystem von Begriffen eines bestimmten Bereichs der wissenschaftlichen und praktischen Tätigkeit, das sich gemäß Anforderungen an Sachlichkeit, Stufengliederung, Systemcharakter, genaue Inhaltsdarstellung, Kürze und Genauigkeit der Erklärung herausgebildet hat.
<i>Архітектор</i> <i>Architekt</i>	Сертифікований фахівець у галузі архітектури та містобудуванні, що за його кресленнями (проектно-кошторисною документація) реалізується планування територіально-адміністративних одиниць, міст, селищ та здійснюється будівництво окремих будинків та споруд.	Zertifizierter Fachmann im Bereich Architektur und Städtebau, nach dessen Skizzen (Bauvorlagen und Kostenvoranschlag) die Planung territorialer Verwaltungseinheiten, Dörfer, Siedlungen umgesetzt und einzelne Gebäude und Bauwerke gebaut werden.
<i>Архітектор</i> <i>Architekt</i>	Завдання архітектора полягає у наданні консультацій, обслуговуванні та представництві замовника будівництва під час нового будівництва, реконструкції, розширення та модернізації будівель будь-якого типу. Це стосується як фази планування, так і подальшого виконання будівельних робіт на будмайданчику.	Aufgabe von Architekten ist die Beratung, Betreuung und Vertretung von Bauherren bei Neubau, Umbau, Erweiterung oder Modernisierung von Gebäuden aller Art. Dies gilt sowohl während der Planungsphase als auch später in der Bauausführung auf der Baustelle.
<i>Містопланувальник</i> <i>Stadtplaner</i>	Завданням містопланувальників є художньо-архітектурне, технічне, економічне, соціальне та екологічне планування міста і територій та, зокрема, розробка містобудівних планів і документації.	Aufgabe von Stadtplanern ist die gestaltende, technische, wirtschaftliche, soziale und ökologische Stadt- und Raumplanung und dabei insbesondere die Ausarbeitung städtebaulicher Pläne und Planungen.
<i>Будівельник</i> <i>Bauarbeiter</i>	Спеціаліст з відповідною фаховою освітою, котрий працює у будівництва – галузі матеріального виробництва, завдання якого полягає у зведенні, реконструкції і ремонті будинків та споруд різного призначення або їхніх окремих частин.	Ein Fachmann mit entsprechender Fachausbildung, der im produktiven Baubereich tätig ist und dessen Aufgabe in Errichtung, Umbau und Instandsetzung von Häusern und Bauwerken mit unterschiedlicher Zwecknutzung oder deren einzelnen Teilen besteht.
<i>Архітектура</i> <i>Architektur</i>	Мистецтво створення простору середовища для життєдіяльності людей.	Kunst der Schaffung von Lebensräumen für menschliche Lebenstätigkeit.
<i>Архітектурна діяльність</i> <i>Architekturtätigkeit</i>	Діяльність по створенню об'єктів архітектури, яка включає творчий процес пошуку архітектурного рішення та його втілення, координації дій учасників розроблення всіх складових частин архітектурного, будівельного проекту для здійснення нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту будівель і споруд, здійснення авторського нагляду за їх будівництвом, а також здійснення науково-дослідної та викладацької роботи у цій сфері.	Tätigkeit zur Erstellung von Architekturprojekten, die einen schöpferischen Suchvorgang nach einer gestalterischen Lösung und deren Umsetzung, Koordinierung der Handlungen aller Beteiligten am Planungsprozess eines Bauvorhabens für Neubau, Umbau, Erneuerung, Kernsanierung von Gebäuden und Bauwerken, Bauüberwachung durch den Planer, sowie wissenschaftliche Forschungs- und Lehrtätigkeit auf diesem Gebiet einschließt.
<i>Будівельне проектування</i> <i>Bauplanung</i>	Процес створення документації, необхідної для зведення будівельних комплексів, будівель та споруд.	Vorgang zur Erstellung von Planungen, die für Errichtung von Baukomplexen, Gebäuden und Bauwerken erforderlich sind.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Містобудівна діяльність <i>Stadtplanungstätigkeit</i>	<p>Діяльність в галузі планування, яка полягає у створенні повноцінного середовища життєдіяльності людини і під час якої використовуються наступні інструменти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прогнозування розвитку територій, • планування, забудова та благоустрій населених пунктів та їх частин, • реконструкція забудованих територій, • створення інженерно-транспортної інфраструктури, • науково-дослідна та викладацька діяльність у цій галузі. 	<p>Planungstätigkeit, die in der Gestaltung eines vollwertigen menschlichen Lebens-raums besteht und dabei folgende Instrumente anwendet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prognose über Raumentwicklung, • Planung, Bebauung und bauliche Gestaltung der Ortschaften und deren Teilbereiche, • Umgestaltung bebauter Territorien, • Erstellung der ingenieur-technischen Versorgung und der Verkehrsinfrastruktur, • Wissenschaftliche Forschungs- und Lehr-tätigkeit auf diesem Gebiet.
Інжинірингова діяльність у сфері технічного планування і забудови територій (інжиніринг) <i>Ingenieurtätigkeit im Bereich der technischen Planung und Bebauung von Territorien</i>	<p>Діяльність з надання послуг інженерного та технічного характеру, до яких належать проведення попередніх техніко-економічних обґрунтувань і досліджень, експертизи проекту, розробка програм фінансування будівництва, організація виготовлення проектної документації, проведення конкурсів і торгів, укладання договорів підряду, координація діяльності всіх учасників будівельного процесу, а також здійснення технічного нагляду за спорудженням об'єкта будівництва та консультації економічного, фінансового або іншого характеру.</p>	<p>Tätigkeit zur Erbringung von ingenieurtechnischen Dienstleistungen, zu denen die Erstellung der Machbarkeitsstudien, Durchführung der Forschungen und Baugutachten, Entwicklung der Finanzierungsprogramme der Bauarbeiten, Erstellung der Bauvorlagen, Durchführung von Wettbewerben und Ausschreibungen, Abschluss von Bauleistungsverträgen, Koordinierung aller am Bauprozess Beteiligten sowie Ausübung der Bauüberwachung über das Bauobjekt und Beratungen zu wirtschaftlichen, finanziellen oder sonstigen Fragen gehören.</p>
Містобудування (просторове) <i>Städtebau (räumlich)</i>	<p>Містобудування – керування просторовим, зокрема, будівельним розвитком в межах міста. Містобудування може розумітися як позначення оптичних художніх аспектів міського планування.</p>	<p>Die Lenkung der räumlichen, insbesondere der baulichen Entwicklung im städtischen Bereich. Städtebau kann als Bezeichnung für die sichtbaren und gestalterischen Aspekte der Stadtplanung verstanden werden.</p>
Містобудівні потреби <i>Städtebauliche Bedürfnisse</i>	<p>Обґрунтовані планувальною та проектною документацією рішення стосовно просторового планування територій, будівництва об'єктів для створення сприятливого життєвого середовища.</p>	<p>Die durch Planungs- und Bauvorlagen begründeten Lösungen über die Raumplanung von Territorien, den Bau von Objekten zur Erstellung eines günstigen Lebensraums.</p>
Міське планування <i>Stadtplanung</i>	<p>Міське планування займається розвитком міста, а також просторовими та соціальними структурами в місті. Базуючись на цьому, воно розробляє концепцію планування, в ідеальному випадку належно враховуючи усі громадські та приватні потреби з метою мінімізації конфліктів. Воно регулює як державне, так і приватне будівництво, та регламентує просторовий інфраструктурний розвиток в місті. При цьому, в межах генплану будівництва міське планування головним чином контролює землекористування на території комуни.</p>	<p>Die Stadtplanung beschäftigt sich mit der Stadtentwicklung sowie mit den räumlichen und sozialen Strukturen in der Stadt. Darauf aufbauend erarbeitet sie Planungskonzepte, im Idealfall unter gerechter Abwägung aller öffentlichen und privaten Belange mit dem Ziel der Konfliktminimierung. Sie ordnet sowohl die öffentliche als auch die private Bautätigkeit und steuert die raumbezogene Infrastrukturentwicklung in der Stadt. Stadtplanung steuert dabei im Rahmen der Bauleitplanung im Wesentlichen die Bodennutzung im Gemeindegebiet.</p>

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<p>Планування розвитку міста <i>Stadtentwicklungsplanung</i></p>	<p>Позначення категорії планування, що виходить за межі традиційного уявлення про містобудування завдяки комплексному розгляду та взаємоузгодженню просторових, економічних та соціальних аспектів розвитку. Терміном «Планування розвитку міста» в Німеччині позначається широко-масштабне планування міста, яке містить цільові настанови для суцільної структури або ж часткових структур муніципального розвитку. Як інструмент загального муніципального розвитку, що спирається на наукові та емпіричні дані, в 70-х роках минулого століття це поняття було покладено в основу усіх інших просторових планувань у великих містах. Це поняття створює рамки містобудівного розвитку, які мають задовольняти соціальні, культурні та економічні потреби населення. Ці рамки містять у своєму складі комунальні інвестиції в просторовий розвиток міста та визначають строки та порядок їх здійснення. Планування розвитку міста повинно орієнтувати на цільові настанови та узгоджувати між собою планування різноманітних місць спеціального призначення, таких як заклади для людей похилого віку та молоді, спортивні заклади та ін. Внаслідок такого всеосяжного кола завдань планування розвитку міста відрізняється від генплану будівництва, завдання якого обмежується підготовкою та регулюванням використання земельних ділянок міста з метою будівництва або іншою. Крім цього, на відміну від генплану будівництва, для планування розвитку міста не існує формальних розпоряджень щодо його змістової структури. Як неформальний інструмент планування ця галузь, спираючись за необхідності на політичні рішення, готує в ідеальному випадку рішення щодо побудови та положень формального та законного генплану будівництва.</p>	<p>Bezeichnung für eine Kategorie des Planens, die über die traditionelle Vorstellung des Städtebaues hinausweist durch die zusammenfassende Betrachtung und wechselseitige Abstimmung räumlicher, wirtschaftlicher und sozialer Entwicklungsaspekte. Als Stadtentwicklungsplanung wird in Deutschland die übergeordnete Planung einer Gemeinde bezeichnet, welche die Zielvorstellungen für den Gesamtbereich der gemeindlichen Entwicklungen oder für Teilbereiche enthält. Sie wurde in den 1970er Jahren als Instrument der kommunalen Gesamtentwicklung mit einer wissenschaftlich und empirisch breit abgestützten Basis allen weiteren räumlichen Planungen in den größeren Städten zugrunde gelegt. Durch sie wird der Rahmen für eine insbesondere den sozialen, kulturellen und wirtschaftlichen Erfordernissen dienende städtebauliche Entwicklung gesetzt. Dieser Rahmen schließt raumwirksame Investitionen der Gemeinde mit ein und bestimmt deren Zeit- und Rangfolge. Mit der Stadtentwicklungsplanung werden die verschiedenen kommunalen Fachplanungen wie Alten-, Jugend-, Sportstätten- und andere Planungen auf eine Zielvorstellung ausgerichtet und aufeinander abgestimmt. Durch diesen umfassenden Aufgabenbereich unterscheidet sich die Stadtentwicklungsplanung von der Bauleitplanung, deren Aufgabe darauf beschränkt ist, die bauliche und sonstige Nutzung der Grundstücke in der Gemeinde vorzubereiten und zu leiten. Auch gibt es, anders als für die Bauleitplanung, keine formellen Vorschriften bezüglich ihres Zustandekommens. Als informelle Planung bereitet Stadtentwicklungsplanung, ggf. durch politische Beschlüsse abgestützt, im Idealfall die Entscheidungen über Darstellungen und Festsetzungen der formellen und rechtsverbindlichen Bauleitplanung vor.</p>
<p>Процес планування <i>Planungsprozess</i></p>	<p>Позначення для характеристики планування як одного із численних, взаємопов'язаних та взаємообумовлених етапів або кроків існуючого робочого процесу.</p>	<p>Bezeichnung zur Charakterisierung der Planung als ein aus zahlreichen einander bedingenden und aufeinander bezogenen Stufen oder Schritten bestehenden Arbeitsvorgang.</p>
<p>Принцип протитоку <i>Gegenstromprinzip</i></p>	<p>Принцип протитоку – це принцип адміністративного керування просторовим розвитком, який описує взаємовплив місцевого або регіонального та загальнонаціонального планування та діє на всіх рівнях планування. Згідно з цим принципом розвиток, адміністративне регулювання та забезпечення окремих просторів</p>	<p>Das Gegenstromprinzip ist ein raumordnerisches Prinzip, das die wechselseitige Beeinflussung von örtlicher bzw. von regionaler und überregionaler Planung beschreibt und zwischen allen Planungsebenen gilt. Hiernach soll sich die Entwicklung, Ordnung und Sicherung der Teilräume in die Gegebenheiten und Erfordernisse des</p>

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
	має пасувати до дійсних умов та потреб суцільного простору, та навпаки, розвиток, адміністративне регулювання та забезпечення повинні враховувати дійсні умови та потреби окремих просторів.	Gesamtraumes einfügen, umgekehrt soll die Entwicklung, Ordnung und Sicherung des Gesamtraumes die Gegebenheiten und Erfordernisse der Einzelräume berücksichtigen.
<i>Планування територій</i> <i>Territorialplanung</i> <i>(Bauleitplanung)</i>	Юридичне поняття, яке в Україні описує передбачене законодавством планування на державному, регіональному та місцевому рівнях. Планування територій є найважливішим формальним планувальним інструментом для керування та впорядкування містобудівного розвитку державними органами.	Juristischer Begriff, der in der Ukraine die gesetzlich vorgeschriebene Planung auf nationaler, regionaler und lokaler Ebene beschreibt. Diese Territorialplanung ist das wichtigste formale Planungswerkzeug zur Lenkung und Ordnung der städtebaulichen Entwicklung durch eine staatliche Stelle.
<i>Просторове планування</i> <i>(як процес)</i> <i>Raumplanung (als Prozess)</i>	Поняття «просторове планування» охоплює планувальні процеси щодо впорядкування та цільового використання географічних територій на державному, регіональному та місцевому рівнях відповідно до їх природно-географічного, економічного та соціального потенціалу.	Unter Raumplanung werden die planerischen Vorgänge subsumiert, einen geographischen Raum, auf staatlicher, regionaler und lokaler Ebene nach seinen naturräumlichen, wirtschaftlichen und sozialen Möglichkeiten zu ordnen und gezielt zu nutzen.
<i>Просторове планування</i> <i>Raumplanung</i>	Узагальнююче поняття, що в широкому розумінні охоплює усі заходи та міркування, які мають безпосередній або побічний вплив на просторовий розвиток. До землевпорядкування належать, зокрема, планування на рівні федеральних земель, регіональне планування та містопланування.	Übergeordneter Begriff, der im weitesten Sinne alle Maßnahmen und Überlegungen umfasst, die direkte und indirekte räumliche Auswirkungen haben. Zur Raumordnung gehören insbesondere die Landesplanung, die Regionalplanung und die Stadtplanung.
<i>Регіональне планування</i> <i>Regionalplanung</i>	Регіональне планування є регіональною фазою державного територіального планування. У якості землевпорядкування на регіональному рівні регіональне планування є інструментом конкретизації, професійної інтеграції та реалізації цілей регіонів. Таким чином, воно займає проміжне місце між загально-державним плануванням (розвитком федеральних земель) та розвитком комун на місцевому рівні. Встановлюючи принципи і цілі землевпорядкування, регіональне планування створює надійність планування для громад і органів галузевого планування.	Regionalplanung ist die regionale Stufe der Landesplanung. Die Regionalplanung dient als regionale Raumordnung der Konkretisierung, der fachlichen Integration und Umsetzung der Ziele der Regionen. Sie nimmt damit eine vermittelnde Stellung zwischen gesamtstaatlicher Planung (Landesentwicklung) und kommunaler Gemeindeentwicklung ein. Indem die Regionalplanung Grundsätze und Ziele für Raumordnung aufstellt, erzeugt sie Planungssicherheit für Gemeinden und Fachplanungsträger.
<i>Схеми планування території на регіональному рівні</i> <i>Territorialpläne der Regionalebene</i>	Планування, яке розробляється із врахуванням державних вимог, наочно розкриває регіональні інтереси та створює рамки для комунального землекористування.	Planung, die aus den nationalen Vorgaben entwickelt wird, die regionalen Interessen verdeutlicht und den Rahmen für die kommunale Flächennutzung bietet.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<p><i>Європейська перспектива просторового розвитку</i></p> <p><i>Europäisches Raumentwicklungskonzept (EUREK)</i></p>	<p>Підписанням Європейської перспективи просторового розвитку (EUREK) країни-учасниці ЄС та Європейська комісія погодилися дотримуватися спільних цілей просторового розвитку та зразків для майбутнього розвитку території Європейського Союзу. Це дасть можливість забезпечити зв'язок та взаємодоповнюваність стратегій просторового розвитку країн-учасниць, не завдаючи шкоди позитивно оцінюваному різноманіттю європейського простору. Головною метою Європейської перспективи просторового розвитку (EUREK) є досягнення сталого та збалансованого розвитку. Для цього необхідно забезпечити рівномірне досягнення трьох основних цілей європейської політики:</p> <ul style="list-style-type: none"> • економічна та соціальна згуртованість, • збереження та керування природними засобами існування та культурною спадщиною та • збалансована конкурентоспроможність європейського простору. <p>Європейська перспектива просторового розвитку (EUREK) не обґрунтовує нових компетенцій на рівні Європейської Спільноти; вона визнає принцип субсидіарності. Впровадження Європейської перспективи просторового розвитку для країн-учасниць не є обов'язковим.</p>	<p>Mit dem EUREK verständigen sich Mitgliedstaaten und Kommission auf gemeinsame räumliche Ziele bzw. Leitbilder für die zukünftige Entwicklung des Territoriums der Europäischen Union. Dadurch sollen Kohärenz und Komplementarität der Raumentwicklungsstrategien der Mitgliedstaaten sichergestellt werden, ohne die positiv zu bewertende Vielfalt des europäischen Raums zu beeinträchtigen. Hauptziel der europäischen Raumentwicklungspolitik ist die Erreichung einer nachhaltigen und ausgewogenen Entwicklung. Dazu ist sicherzustellen, dass die drei grundlegenden Ziele europäischer Politik gleichermaßen erreicht werden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wirtschaftlicher und sozialer Zusammenhalt, • Erhaltung und Management der natürlichen Lebensgrundlagen und des kulturellen Erbes und • ausgeglichene Wettbewerbsfähigkeit des europäischen Raumes. <p>Das EUREK begründet keine neuen Kompetenzen auf der Ebene der Europäischen Gemeinschaft; es respektiert das Subsidiaritätsprinzip. Das Raumentwicklungskonzept ist für die Mitgliedstaaten nicht verbindlich.</p>
<p><i>Архітектурне рішення</i></p> <p><i>Städtebaulicher Entwurf</i></p>	<p>Юридичне поняття авторського права архітектора на проект просторового, планувального та функціонального екстер'єру та інтер'єру об'єкту будівництва, а також створення його інженерно-транспортної інфраструктури, представлене в планувальній частині проекту на всіх стадіях проектування та зафіксоване у будь-якій формі.</p>	<p>Rechtsbegriff für den urheberrechtlicher Entwurf eines Architekten zur räumlichen, planerischen und funktionsfähigen Gestaltung der Außen- und Innenarchitektur eines Bauobjektes sowie dessen Erschließung und Versorgung, das im Planungsteil des Projektes in allen Leistungsphasen dargelegt und in irgendeiner Form festgesetzt ist.</p>
<p><i>Опорядження міста (як художня форма)</i></p> <p><i>Stadtgestaltung (als Kunstform)</i></p>	<p>Архітектурний дизайн або опорядження міста – це художня форма поряд з образотворчим, акторським або світловим мистецтвом, яка відповідає за опорядження вулиць, майданів, виробничих територій та інших зовнішніх експозицій міського простору.</p>	<p>Architekturdesign oder Stadtgestaltung ist eine Kunstform wie auch bildende Kunst, Schauspielerei oder Lichtkunst und ist damit für die Gestaltung der Straßen, Plätze, Reproduktionsflächen und andere Außerdarstellungen im Stadtraum zuständig.</p>
<p><i>Благоустрій</i></p> <p><i>Stadterhaltung</i></p>	<p>Правове поняття сукупності заходів та робіт, які спрямовані на прикрашення, збереження та догляд за довкіллям міста:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прибирання вулиць • догляд за ландшафтами • дозвіл на будівництво тимчасових споруд і т.ін. 	<p>Rechtsbegriff für die Gesamtheit der Maßnahmen und Leistungen die auf die Verschönerung, den Erhalt und die Pflege der städtischen Umwelt ausgerichtet sind:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Straßenreinigung • Landschaftspflege • Genehmigung von temporären Bauten, etc.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Опорядження міста <i>Stadtgestaltung</i>	Галузь містобудування , яка займається розробкою та контролем просторового оточення під кутом зору очікувань та поведінки людей та поряд із фізичними потребами має задовольняти насамперед нематеріальні потреби міста. При цьому не є суттєвим, чи можна пояснити всі ці потреби раціонально.	Bereich des Städtebaus , der sich mit dem Entwurf und der Kontrolle der räumlichen Umwelt unter dem Aspekt der Erwartungen und Verhaltensweisen des Menschen beschäftigt und neben seinen physischen, insbesondere seine immateriellen Bedürfnisse in der Stadt vertritt. Dabei ist es unwesentlich, ob alle diese Bedürfnisse schon rational erklärt werden können.
Відкрита, вільна забудова <i>Bauweise, offen</i>	Домівки будуються з дотриманням (мінімальної) відстані до межі (в іншому випадку: замкнена забудова).	Die Häuser halten einen (Mindest-) abstand (Abstandfläche) zur Grenze ein (sonst: Geschlossene Bauweise).
Замкнена забудова <i>Bauweise, geschlossen</i>	Домівки будуються в ряд без просвіту до межі (в іншому випадку: відкрита забудова).	Die Häuser werden ohne Abstand zur Grenze aneinandergelagert (sonst: Offene Bauweise).
Будівля <i>Gebäude</i>	Споруда, будівельна система яка складається з несучих, огорожуючи, просторових або змішаних конструкцій що утворює простір для перебування людей для різного функціонального призначення.	Ein Bauwerk, dessen Baustruktur aus Tragwerken, Umfassungskonstruktionen, Raumkonstruktionen und Mischbauwerken besteht und den Raum für den Aufenthalt von Menschen zu verschiedenen Zwecknutzungen schafft.
Багатофункціональна споруда <i>Mehrzweckgebäude</i>	Будівля, яка органічно включає в себе різні функції – житлові громадські, ділові, транспортні та ін.).	Ein Gebäude, das verschiedene Funktionen harmonisch einschließt: Wohn-, Gesellschafts-, Geschäfts-, Verkehrsfunktionen usw.
Територія <i>Territorium (Grundstück)</i>	Частина земної поверхні з повітряним простором та розташованими під нею надрами у визначених межах (кордонах), що має певне географічне положення, природні та створені в результаті діяльності людей умови та ресурси.	Ein Teil der Erdoberfläche mit Luftraum und darunterliegendem Erdinneren innerhalb bestimmter Grenzen, das eine bestimmte geographische Lage hat, sowie natürliche und anthropogene Bedingungen und Ressourcen.
Ареал <i>Areal</i>	Обмежена одиниця, частина території або територія регіону з певними характеристиками.	Eine begrenzte Einheit, Flächenraum oder Fläche für ein charakteristisches Gebiet.
Єдина система розселення <i>Einheitliches Siedlungssystem</i>	Мережа населених пунктів між якими є стійкі міжселені зв'язки виробничого, соціального та обслуговуючого характеру, що поєднані єдиною інженерно-транспортною.	Das Netz von Ortschaften, zwischen denen stabile berufliche und soziale Beziehungen, Beziehungen im Dienstleistungsbereich bestehen, und die durch ein einheitliches Ingenieur- und Verkehrsnetz verbunden sind.
Агломерація (міська) <i>Agglomeration (städtisch)</i>	Територіальне економічне утворення, яке виникає на основі одного значного міста (або контактено розташованих декількох міст), що створює суцільну зону урбанізації включаючи суміжні населені пункти.	Ein territoriales wirtschaftliches Gebilde, das auf der Basis einer bedeutenden Stadt (oder dicht aneinander liegenden Städte) entsteht und eine zusammenhängende Urbanisierungszone einschließlich benachbarter Ortschaften bildet.
Агломерація (міська) <i>Agglomeration (städtisch)</i>	Суцільно заселена площа, для якої характерне певне ущільнення забудови, не враховуючи розмір або правовий статус відповідної населеної території.	Eine zusammenhängend besiedelte Fläche, in der gewisse Verdichtungserscheinung der Bebauung zu erkennen sind, ohne Rücksicht auf die Größe oder den rechtlichen Status des betreffenden Siedlungsgebietes.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Урбанізована територія <i>Urbanisiertes Territorium</i>	Територіальний ареал переважного поширення міських форм розселення	Territoriales Areal mit überwiegender Ausbreitung von städtischen Siedlungsformen.
Місто <i>Stadt</i>	Тип поселення, зазвичай значного за чисельністю й густотою населення, жителі якого зайняті, як правило, поза сільським господарством. Статус міста визначається і закріплюється законодавчо, при цьому існує критерій чисельності населення, що становить класифікацію міст.	Typ einer Ortschaft mit bedeutender Einwohnerzahl und Bevölkerungsdichte, deren Bewohner in der Regel nicht in der Landwirtschaft beschäftigt sind. Stadtstatus wird gesetzlich festgelegt und festgeschrieben, dabei gibt es ein Kriterium der Einwohnerzahl, das für die Klassifikation der Städte dient.
Місто-центр <i>Zentrale Stadt</i>	Населений пункт з найбільшою чисельністю населення і найвищим адміністративним статусом, економічним та соціально-культурним потенціалом, (обласний або районний центр), який домінує у сформованій сукупності міських і сільських населених пунктів різної величини та профілю економічної діяльності.	Eine Ortschaft mit der größten Einwohnerzahl und dem höchsten Verwaltungsstatus, wirtschaftlichen und sozial-kulturellen Potenzial (Oblast- oder Rayonszentrum), die in der Gesamtheit städtischer und ländlicher Ortschaften, unterschiedlich nach Größe und dem wirtschaftlichen Tätigkeitsprofil, dominiert.
Система центральних місць <i>System der zentralen Orte</i>	Система центральних місць – це концепція ієрархічно побудованого повсюдного забезпечення населення суспільними та приватними послугами та робочими місцями. Цю функцію забезпечення виконують так звані центральні місця (центри) різного ступеню: <ul style="list-style-type: none"> • Невеличкі центри та маленькі центри є центральними місцями для задоволення головних потреб населення низького порядку. • Середній центр є центральним місцем для задоволення підвищених потреб населення середнього порядку. • Вищий центр є центральним місцем задоволення найвищих спеціалізованих потреб вищого порядку. 	Das System der zentralen Orte ist ein Konzept zur hierarchisch gegliederten flächendeckenden Versorgung der Bevölkerung mit öffentlichen und privaten Dienstleistungen sowie mit Arbeitsplätzen. Diese Versorgungsfunktion wird von sogenannten Zentralen Orten (Zentren) unterschiedlicher Stufe wahrgenommen: <ul style="list-style-type: none"> • Kleinzentren und Untertzentren sind Zentrale Orte zur Deckung des Grundbedarfs (tägliches Bedarfs) der Bevölkerung im Nahbereich. • Ein Mittelzentrum ist ein Zentraler Ort zur Deckung des gehobenen Bedarfs der Bevölkerung im Mittelbereich. • Ein Oberzentrum ist ein Zentraler Ort zur Deckung des höheren spezialisierten Bedarfs im Oberbereich.
Адміністративний центр <i>Verwaltungszentrum</i>	Поселення що має функції адміністративного управління до території що його оточує.	Die Ortschaft, die ihre Verwaltungsfunktionen über das umliegende Territorium ausübt.
Громадський центр <i>Versorgungszentrum</i>	Територія концентрованого розміщення об'єктів, призначених для забезпечення життєдіяльності територіальної громади. Центри поділяються на загальноміські багатофункціональні центри, центри міських адміністративних та планувальних районів.	Das Territorium dicht anliegender Objekte, die für die Sicherstellung der Lebensfähigkeit einer Gemeinde bestimmt sind. Die Zentren unterteilen sich in gesamtstädtische Mehrzweckzentren, Zentren von Verwaltungs- und Planungsstadtteilen.
Соціально-планувальна структура <i>Soziale Planungsstruktur</i>	Наукове поняття, що описує суцільну планувану одиницю як частину міста, яка спроможна забезпечувати себе усіма послугами та має необхідні інфраструктурні заклади.	Wissenschaftlicher Begriff, der eine zusammenhängende Planungseinheit als Teil der Stadt beschreibt, die sich selbst mit allen Dienstleistungen und Infrastruktureinrichtungen versorgen kann.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Зона впливу міста <i>Einflussbereich der Stadt</i>	Прилеглі території і населені пункти (в межах адміністративних районів), що характеризуються інтенсивністю транспортних зв'язків, сталою маятниковою міграцією, міжселенним обслуговуванням тощо.	Außenbereiche und Ortschaften (innerhalb Verwaltungseinheiten), die sich durch intensive Verkehrsverbindungen, nachhaltige Pendelmigration, zwischenörtliche Bedienung usw. charakterisieren.
Квартал <i>Stadtviertel</i>	Містобудівний елемент архітектурно-планувальної структури території, що являє собою частку міської території обмеженої вулицями, у деяких випадках проїздами, природними межами.	Ein Städtebauelement der architektonischen Planungsstruktur des Territoriums, das einen Teil des Stadtgebiets darstellt, abgegrenzt durch Straßen, in einigen Fällen durch Durchfahrtsgassen oder natürliche Grenzen.
Район <i>Stadtbezirk</i>	Адміністративна одиниця, що охоплює частину міста із власною адміністративною інфраструктурою.	Verwaltungseinheit, die ein Teilgebiet der Stadt mit eigener Verwaltungsstruktur umfasst.
Мікрорайон <i>Mikrorayon (zusammenhängender Straßen- und Häuserblock)</i>	Містобудівний елемент соціально-планувальної структури території населеного пункту який містить житлову забудову, об'єкти повсякденного обслуговування, що розташовані у межах пішохідною доступності, об'єкти інженерної і транспортної інфраструктур, обмежений вулицями загальноміського або районного значення.	Städtebauelement der sozialen Planungsstruktur einer Ortschaft, das folgende Objekte enthält: Wohnhäuser, Objekte alltäglicher Bedienung, die in Laufweite liegen, Objekte der Ingenieur- und Verkehrsinfrastruktur, die durch Stadt- oder Bezirksstraßen abgegrenzt sind.
Осьові лінії <i>(планувальні вісі)</i> Entwicklungsachsen	Планувальні вісі (лінії розвитку) які мають як природне та антропогенне походження що формують планувальних каркас території. Як мережа функціональної, компактної інфраструктури транспорту та забезпечення осьові лінії(просторового розвитку) повинні доповнювати систему центральних місць, підтримувати децентралізовану структуру населених пунктів через розвиток просторових сплетінь та тим самим сприяти збалансованому просторовому розвитку.	Planungsachsen (Entwicklungsachsen), die sowohl natürlicher, als auch anthropogener Herkunft sind und das Planungsgerüst eines Gebiets bilden. Die (Entwicklungs-) Achsenlinien sollen als Netz leistungsfähiger, gebündelter Verkehrs- und Versorgungsinfrastruktur das zentralörtliche System ergänzen, durch die Förderung der räumlichen Verflechtungen und des Leistungsaustauschs die dezentrale Siedlungsstruktur stützen und damit zu einer ausgewogenen Raumentwicklung beitragen.
Осьові лінії розвитку Entwicklungsachsen	Осьові лінії або осьові лінії розвитку є суттєвим елементом систем просторового розвитку з пунктами на осьових лініях, який характеризується головними вузловими пунктами центральних місць та компактною лінійною інфраструктурою. Як мережа функціональної, компактної інфраструктури транспорту та забезпечення осьові лінії (розвитку) повинні доповнювати систему центральних місць, підтримувати децентралізовану структуру населених пунктів через розвиток просторових сплетінь та тим самим сприяти збалансованому просторовому розвитку.	Achsen bzw. Entwicklungsachsen bilden ein wesentliches Element der durch zentralörtliche Schwerpunkte und gebündelte Bandinfrastruktur geprägten punktaxialen Systeme der Raumentwicklung. Die (Entwicklungs-) Achsen sollen als Netz leistungsfähiger, gebündelter Verkehrs- und Versorgungsinfrastruktur das zentralörtliche System ergänzen, durch die Förderung der räumlichen Verflechtungen und des Leistungsaustauschs die dezentrale Siedlungsstruktur stützen und damit zu einer ausgewogenen Raumentwicklung beitragen.
Урбанізація Urbanisierung	Під урбанізацією розуміється розширення міських форм життя. З одного боку це може виражатися в зростанні міст (фізич-	Unter Urbanisierung oder Verstädterung versteht man die Ausbreitung städtischer Lebensformen. Diese kann sich einerseits im

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
	на урбанізація), а з іншого – в змінюваному способі життя мешканців сільських територій (функціональна урбанізація).	Wachstum von Städten ausdrücken (physische Urbanisierung), andererseits durch verändertes Verhalten der Bewohner von ländlichen Gebieten (funktionale Urbanisierung).
Ексурбанізація (зростання міст) Ex-Urbanisierung (Stadterweiterung)	Субурбанізація – стрімке зростання чисельності населення компактно розташованих міст та розвиток приміських територій та рахунок зрощування суміжних територій інших міст та поселень з різким погіршенням екологічної ситуації. Процес субурбанізація повинен уповільнюватися шляхом прийняття законодавчих актів (наприклад, положення Будівельного кодексу щодо забудови прилеглих територій), зосередження головних зусиль на захисті незабудованих територій, а також створенні природних заказників та ландшафтних парків.	Unter Suburbanisierung wird ein rasantes Bevölkerungswachstum der dicht aneinander liegenden Städte und Entwicklung der Vorstadtgebiete verstanden, das durch Zusammenwachsen benachbarter Territorien anderer Städte und Ortschaften zustande kommt und drastische Verschlechterung der Umweltlage verursacht. Der Suburbanisierungsprozess soll durch Verabschiedung entsprechender Gesetze (z.B. Bestimmungen des Boden-Gesetzbuches über Bebauung von Außenbereichen), Fokussierung der Bemühungen auf den Schutz unbebauter Territorien sowie durch Schaffung von Naturschutzgebieten und Landschafts-parks verlangsamt werden.
Виконання містобудівних завдань Erfüllung städtebaulicher Aufgaben	Правове поняття, що позначає зобов'язання одночасного забезпечення проєктованого житлового району необхідною інфраструктурою. Це може регулюватися через містобудівний договір державного органу з приватними інвесторами.	Rechtsbegriff für die Verpflichtung, ein projektiertes Wohngebiet gleichzeitig mit der notwendigen Infrastruktur auszustatten. Dieses kann durch einen städtebaulichen Vertrag der öffentlichen Hand mit privaten Investoren geregelt werden.
Міжселенне обслуговування Zwischenörtliche Bedienung	Надання адміністративних та соціальних послуг населенню відповідної системи розселення комплексом розташованих у місті центрів закладів і підприємств.	Erbringung von Verwaltungs- und Sozialdienstleistungen für die Einwohner eines entsprechenden Siedlungssystems durch die Gesamtheit der in der Stadt befindlichen Einrichtungen und Betriebe.
Міжселенне обслуговування Überörtliche Versorgung	Надання великим містом адміністративних та соціальних послуг за його межами для мешканців сусідніх громад.	Grenzüberschreitende Erbringung von Verwaltungs- und Sozialdienstleistungen durch eine größere Stadt für die Einwohner einer Nachbargemeinde
Інфраструктура Infrastruktur	Сукупність матеріальних, інституціональних та громадських закладів і умов, які є у розпорядженні економіки та населення. У більш стислому розумінні – це підпорядковані органам державної влади заклади та площі для суспільних потреб і суспільного користування. При цьому, як правило, розрізняють технічну та соціальну інфраструктуру.	Die Gesamtheit der materiellen, institutionellen und personellen Einrichtungen und Gegebenheiten, die Wirtschaft und Bevölkerung zur Verfügung stehen. Im engeren Sinne die von der öffentlichen Hand für den Gemeindebedarf und Gemeingebrauch vorgehaltenen Einrichtungen und Flächen. Dabei wird in der Regel zwischen technischer und sozialer Infrastruktur unterschieden.
Соціальна інфраструктура Soziale Infrastruktur	Частина інфраструктури населених пунктів, що обслуговує різноманітні соціальні запити його населення у сфері охорони здоров'я, виховання й освіти, культури, торгівлі, побутового, житлово-комунального обслуговування тощо.	Teilbereich der Infrastruktur von Ortschaften, die verschiedene soziale Belange der Bevölkerung im Bereich Gesundheitsschutz, Erziehung und Ausbildung, Kultur, Handel, Kommunalwirtschaft usw. befriedigt.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Інженерно-транспортна інфраструктура <i>Ingenieur- und Verkehrsinfrastruktur</i>	Комплекс інженерних, транспортних об'єктів, споруд і комунікацій.	Gesamtheit aller ingenieurtechnischen Verkehrsobjekte, Bauten und Versorgungsnetze.
Радіус обслуговування <i>Einzugsbereich</i>	Відстань, яка визначає зону обслуговування прилеглої забудови населеного пункту відповідними об'єктами (шкільними чи дошкільними навчальними закладами, закладами невідкладної медичної допомоги, пожежними депо, зупинками громадського транспорту тощо).	Entfernung, die den Einzugsbereich der anliegenden Bebauung einer Ortschaft durch bestimmte Objekte (schulische oder vorschulische Bildungseinrichtungen, Anstalten für medizinische Notfallhilfe, Feuerwachen, Haltestellen öffentlicher Verkehrsmittel usw.) festlegt.
План населеного пункту <i>Plan einer Ortschaft</i>	Відображення на кресленні розташування всіх основних частин та елементів планувальної структури і забудови населеного пункту (план існуючого стану населеного пункту та проектний план).	Die auf der Skizze gezeigte Lage aller Hauptteile und -elemente der Planungsstruktur und Bebauung einer Ortschaft (Plan des jetzigen Zustands einer Ortschaft und Projektplan).
Генеральний план населеного пункту <i>Bauleitplan einer Ortschaft</i>	Планувальна документація, що визначає принципи вирішення сталого розвитку, планування, забудови та іншого використання території населеного пункту.	Planungsvorlagen, die die Hauptlösungen für nachhaltige Entwicklung, Planung, Bebauung und sonstige Flächennutzung einer Ortschaft festlegen.
Документація з просторового планування (планувальна документація) <i>Raumplanungsvorlagen</i>	Затверджені текстові та графічні матеріали з просторового планування у вигляді планувальної документації щодо регулювання планування, забудови та іншого використання території.	Vorgeschriebene Textdokumente und graphische Materialien zur Raumplanung in Form der Planungsvorlagen zur Regelung der Planung, Bebauung und sonstiger Flächennutzung.
Проектна документація <i>Bauvorlagen</i>	Затвердженні текстові та графічні матеріали, якими визначаються містобудівні, об'ємно-планувальні, архітектурні, конструктивні, технічні, технологічні вирішення, а також кошториси об'єктів будівництва.	Vorgeschriebene Textdokumente und graphische Materialien, die die städtebaulichen, räumlichen, architektonischen, konstruktiven, technischen und technologischen Lösungen sowie Kostenvoranschläge der Bauvorhaben festlegen.
Будівельний паспорт забудови земельної ділянки <i>Nutzungsausweis für ein Grundstück</i>	Офіційний документ, який адміністрація видає власнику земельної ділянки та який містить містобудівні вимоги її використання. Цей документ видається на дачні та позаміські дома висотою до двох поверхів та допоміжні споруди на ділянці максимальною площею в 300 м ² .	Offizielles Dokument, dass die Verwaltung dem Eigentümer eines Grundstücks ausstellt und dass die städtebaulichen Vorgaben für dessen Nutzung enthält. Wird erteilt, für Garten- und Landhäuser unter zwei Stockwerken und für Nebengebäude auf einem Grundstück von max. 300 qm.
Містобудівний кадастр <i>Städtebaukataster</i>	Державна система зберігання і використання геопросторових даних про територію адміністративно-територіальні одиниці, екологічні, інженерно-геологічні умови, інформаційних ресурсів будівельних норм, державних стандартів і правил для задоволення інформаційних потреб у плануванні територій та будівництві, формування галузевої складової геоінформаційних ресурсів.	Staatliches System für Aufbewahrung und Nutzung von geodätischen Daten über das Territorium einer territorialen Verwaltungseinheit, ökologische, geologische Bedingungen, Informationsressourcen von Baunormen, staatlichen Standards und Vorschriften zur Befriedigung der Informationsbedürfnisse bei Raumplanung und im Bau, Gestaltung der Branche von Geoinformationsressourcen.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Зона <i>Zone</i>	Поняття із галузі містобудівного аналізу, за якого досліджувані території розподіляються на різні зони з однаковими характеристиками.	Begriff aus der städtebaulichen Analyse, bei der die zu untersuchenden Gebiete in verschiedene Zonen mit gleicher Charakteristik unterteilt werden.
Функціональне зонування <i>Funktionale Zonierung</i>	Розподіл відповідної території за видами переважного функціонального використання з урахуванням планувальних обмежень.	Verteilung eines bestimmten Gebiets nach Typen dessen überwiegender Zwecknutzung unter Beachtung von Planungseinschränkungen.
Зонування <i>Zonierung</i>	Планувальна діяльність під час розробки «плану зонування територій». При цьому територія міста розподіляється на різні зони, для яких встановлюються певні умови та обмеження.	Planerische Tätigkeit bei der Aufstellung eines „Zoningplans“. Dabei wird das Stadtgebiet in unterschiedliche Zonen eingeteilt über die bestimmte Aussagen und Restriktionen getroffen werden können.
Зона (функціональна) <i>Zone (funktionsfähig)</i>	Певна зона, визначена в «плані зонування територій», за якою закріплюється певне переважне використання.	Bestimmte Zone aus dem „Zoning-Plan“ der eine bestimmte überwiegende Nutzung zugeordnet werden kann.
Диверсифікація <i>Diversifizierung</i>	Привласнення об'єкту будівництва додаткових типів використання / функцій.	Zuweisung zusätzlicher Nutzungen / Funktionen für ein Bauobjekt.
Інтеграція <i>Integration</i>	Змішане використання як протилежність функціонального розподілу.	Nutzungsmischung als Gegenteil von Funktionstrennung.
Ієрархія (містобудівна) <i>Städtebauliche Hierarchie</i>	Класифікація будівель та просторових елементів відповідно до їх важливості.	Klassifizierung von Gebäuden und Raumelementen entsprechen ihrer Wichtigkeit.
Щільність забудови <i>Maß der baulichen Nutzung (Bauliche Dichte)</i>	Визначення інтенсивності використання земельної ділянки є важливим регулятивним інструментом містобудування. Вона визначається коефіцієнтом забудови, коефіцієнтом щільності забудови та загальної кубатури забудови, а також кількістю повних поверхів або висотою будівельної споруди. Припустима міра щільності забудови визначається положеннями плану забудови або характером оточуючої місцевості в межах суцільно забудованого району населеного пункту.	Die Angabe über die Intensität einer Grundstücksausnutzung ist ein wichtiges städtebauliches Steuerungsinstrument. Sie wird durch die Grundflächenzahl (abgekürzt GRZ), die Geschossflächenzahl (GFZ) und die Baumassenzahl (BMZ), sowie durch die Anzahl der Vollgeschosse oder die Höhe der baulichen Anlage bestimmt. Das zulässige Maß der baulichen Nutzung ergibt sich entweder durch die Festsetzungen eines Bebauungsplans oder innerhalb eines im Zusammenhang bebauten Ortsteils nach der Eigenart der näheren Umgebung.
Коефіцієнт забудови <i>Grundflächenzahl (GRZ)</i>	Коефіцієнт забудови (Постанова про цільове призначення будівництва, §19) визначає відсоткову площу будівельної ділянки, яка може бути забудована; він вказується одним або двома десятковими знаками, наприклад: Коефіцієнт забудови 0,3 = 30% площі ділянки можуть бути забудовані.	Die Grundflächenzahl (BauNVO, § 19) gibt den Flächenanteil eines Baugrundstückes an, der überbaut werden darf; sie wird mit ein oder zwei Dezimalstellen angegeben, beispielsweise: GRZ 0,3 = 30 % der Grundstücksfläche dürfen überbaut werden.
Коефіцієнт щільності забудови <i>Geschossflächenzahl (GFZ)</i>	Коефіцієнт щільності забудови (Постанова про цільове призначення будівництва, §20) визначає відношення загальної	Die Geschossflächenzahl (BauNVO, § 20), abgekürzt GFZ, gibt das Verhältnis der gesamten Geschossfläche aller Vollgeschosse

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
	поверхової площі усіх повних поверхів будівельних споруд на ділянці до площі будівельної ділянки. Приклад розрахунку: усі поверхові площі разом (400 m ²): площа ділянки (500 m ²) = 0,8	der baulichen Anlagen auf einem Grundstück im Verhältnis zu der Fläche des Baugrundstücks an Beispielrechnung: Alle Geschossflächen zusammen (400 m ²): Fläche des Grundstücks (500 m ²) = 0,8
Кубатура забудови <i>Baumassenzahl (BMZ)</i>	Кубатура забудови (Постанова про цільове призначення будівництва, §21) визначає припустиму або наявну кількість кубічних метрів будівельної маси на квадратний метр площі будівельної ділянки.	Die Baumassenzahl (BMZ, BauNVO, § 21), gibt an, wie viel Kubikmeter Baumasse je Quadratmeter Fläche eines Baugrundstücks zulässig oder vorhanden sind.
Критична щільність <i>Grenzdichte</i>	Щільність при досяжності якої відбуваються якісні зміни незворотного негативного значення у межах певного територіального об'єкту.	Dichte, bei deren Erreichung qualitative Veränderungen innerhalb eines territorialen Objektes stattfinden, die einen unumkehrbaren negativen Charakter aufweisen.
Ємкість території <i>Flächenkapazität</i>	Відношення між фактичною щільністю освоєння території та гранично допустимою щільністю при незмінних умовах.	Das Verhältnis zwischen tatsächlicher Dichte der Flächenerschließung und Grenzen zulässiger Dichte bei gleichbleibenden Bedingungen.
Потенціал території <i>Potenzial des Territoriums</i>	Співвідношення між фактичною і гранично допустимою щільністю при умовах, що змінюються.	Das Verhältnis zwischen tatsächlicher und maximal zulässiger Dichte unter sich verändernden Bedingungen.
Управління площами <i>Flächenmanagement</i>	Комунальне керівництво площами полягає в активному, орієнтованому на потреби та стратегічному управлінні землекористуванням, яке зокрема спирається на інформаційні системи і землю як об'єкт господарювання та інтенсивно залучає користувачів та зацікавлених осіб. Повернення невикористовуваних площ в господарчий обіг, містобудівне оновлення, ущільнення та запобігання/заповнення незабудованих ділянок – це компоненти комунального керівництва площами.	Das kommunale Flächenmanagement besteht in einer aktiven, bedarfsorientierten und strategischen Steuerung der Flächennutzung, die sich insbesondere auf Informationssysteme und Bodenbewirtschaftung stützt und Nutzer bzw. Interessenten verstärkt einbezieht. Flächenrecycling, städtebauliche Erneuerung, Verdichtung und die Vermeidung/Auffüllung von Baulücken sind Komponenten eines kommunalen Flächenmanagements.
Пропускна спроможність <i>Tragfähigkeit</i>	Спроможність створення економічно-ландшафтної території для прийняття або забезпечення зростаючого населення, а також задоволення потреб та купівельної спроможності тієї кількості мешканців, що є необхідною для створення та завантаження території.	Die Kapazität einer Einrichtung eines Wirtschafts- oder Landschaftsraumes zur Aufnahme bzw. Versorgung zunehmender Bevölkerung, aber auch die zur Errichtung und Auslastung einer Einrichtung notwendige Zahl von Einwohnern mit ihren Bedürfnissen bzw. ihrer Kaufkraft.
Сталий розвиток просторового планування <i>Nachhaltigkeit</i>	Під «сталим розвитком просторового планування» розуміються стратегії, які забезпечують подальший економічний та соціальний розвиток в поєднанні із збереженням навколишнього середовища (Обережне ставлення до невідновлюваних ресурсів, максимально незначна шкода (природному) навколишньому середовищу, компенсація втручання та його наслідки тощо).	Unter „Nachhaltigkeit in der raumwirksamen Planung“ sind Strategien zu verstehen, die die weitere wirtschaftliche und soziale Entwicklung im Einklang mit der Erhaltung der Umwelt sicherstellen. (Sorgsamer Umgang mit nicht vermehrbaren Ressourcen, möglichst geringe Beeinträchtigung der (natürlichen) Umwelt, Kompensation von Eingriffen bzw. deren Auswirkungen etc.)

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<i>Функціональне призначення території</i> <i>Räumliche Zuordnung von Funktionen</i>	Поняття, яке використовується в будівельних нормах для визначеного будівельним законодавством функціонального призначення ділянки та є чимось іншим (більш детальним), ніж землекористування в генеральному плані.	In den Baunormen gebrauchter Begriff für die im Boderrecht festgelegte Funktion eines Grundstücks, die etwas Anderes (Detaillierteres) ist als die Flächennutzung im General Plan.
<i>Громадські інтереси</i> <i>Öffentliches Interesse</i>	Визначена постановка мети, яка враховує місцеві потреби.	Definierte Zielvorgabe, die die kommunalen Belange berücksichtigt.
<i>Державні інтереси</i> <i>Staatliches Interesse</i>	Визначена постановка мети, яка враховує національні потреби.	Definierte Zielvorgabe, die die nationalen Belange berücksichtigt.
<i>Приватні інтереси</i> <i>Privatinteressen</i>	Визначена постановка мети, яка враховує приватні потреби.	Definierte Zielvorgabe, die die privaten Belange berücksichtigt.
<i>Перевага розташування</i> <i>Clusterbildung</i>	Розташування проекту у доцільному сусідстві з іншим проектом, пов'язаним з ним (кластерінг).	Verortung eines Projektes in sinnvoller Nachbarschaft zu einem anderen Projekt, das damit im Zusammenhang steht. (Clustering)
<i>Призначуване цільове використання</i> <i>Festzulegende Nutzungen</i>	<p>В плані землекористування представлені наступні види цільового призначення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Площі для житлового будівництва, 2. змішані будівельні площі, 3. площі для будівництва виробничо-промислових об'єктів, 4. будівельні площі спеціального призначення. <p>Крім цього, передбачені для забудови ділянки можуть бути представлені в плані забудови згідно з особливим типом їх будівельного призначення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. територія малоповерхової індивідуальної забудови, 2. виключно житлові райони, 3. загальні житлові райони, 4. особливі житлові райони, 5. сільські райони, 6. змішані райони, 7. торговельний район/діловий центр, 8. виробничі райони, 9. промислові райони, 10. райони спеціального призначення. 	<p>Im Flächennutzungsplan werden folgende Nutzungen dargestellt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wohnbauflächen (W), 2. gemischte Bauflächen (M)36 3. gewerbliche Bauflächen (G), 4. Sonderbauflächen (S). <p>Darüber hinaus können im Bebauungsplan die für die Bebauung vorgesehenen Flächen nach der besonderen Art ihrer baulichen Nutzung dargestellt werden als:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kleinsiedlungsgebiete (WS), 2. reine Wohngebiete (WR), 3. allgemeine Wohngebiete (WA), 4. besondere Wohngebiete (WB), 5. Dorfgebiete (MD), 6. Mischgebiete (MI), 7. Kerngebiete (MK), 8. Gewerbegebiete (GE), 9. Industriegebiete (GI), 10. Sondergebiete (SO)

II. ЗАКОНОДАВЧА БАЗА

GESETZLICHE REGELUNGEN

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
БУДІВЕЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО PLANUNGSRECHT		
<i>Містобудівне законодавство</i> <i>Städtebaugesetze</i>	Містобудівне законодавство – пакет державних Законів, юридичних прав і норм, що встановлюють порядок правових взаємовідносин між усіма учасниками процесу містобудування (виконавчі органи влади всіх рівнів, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи).	Städtebaugesetze stellen die Gesamtheit aller staatlichen Gesetze, Rechte und Normen dar, die die Rechtsbeziehungen zwischen allen am Städtebauprozess Beteiligten (Exekutivbehörden aller Ebenen, Organe kommunaler Selbstverwaltung, natürliche und juristische Personen) regeln.
<i>Містобудівне право</i> <i>Städtebaurecht</i>	Містобудівне право регулює – у дуже спрощеному вигляді – що (вид використання, тобто будівництво житлових або торгівельно-промислових приміщень), де (на яких ділянках, де саме на цих ділянках), якого розміру (у відношенні до розміру земельної ділянки) дозволено будувати. Основою може бути план забудови, або, якщо його не існує для певної ділянки, фактичні дані щодо наявних забудов в даній місцевості. Також воно регулює питання, де на прилеглих територіях не дозволяється вести будівництво окрім привілейованих проектів та виняткових випадків.	Das Bauplanungsrecht regelt – sehr vereinfacht gesagt –, was (Nutzungsart, also etwa Gewerbe- oder Wohnbebauung), wo (auf welchen Grundstücken, wo auf den Grundstücken), in welcher Größe (in Relation zur Grundstücksgröße) zulässig ist. Etwa mittels Bebauungsplan oder, wenn es einen solchen für den fraglichen Bereich nicht gibt, auf der Grundlage dessen, was bislang an Bebauung in der Umgebung vorhanden ist. Und es regelt auch, wo, nämlich im Außenbereich, abgesehen von dort privilegierten Vorhaben und etlichen Ausnahmen nichts gebaut werden darf.
<i>Будівельний кодекс</i> <i>Baugesetzbuch</i>	Будівельний кодекс Німеччини регулює місцеве планування на основі генплану будівництва. Це основа містобудівного права. Будівельне законодавство конкретизує сильну позицію комун.	Das deutsche Baugesetzbuch (BauGB) regelt die örtliche Planung durch die Bauleitplanung. Es ist die Grundlage des Städtebaurechts. Das Planungsrecht konkretisiert die starke Stellung der Kommunen.
<i>Генеральна схема планування території України</i> <i>Bauleitplanung der Ukraine</i>	Планувальна документація, що визначає стратегічні рішення з просторового планування та використання території України і є підставою для визначення державних інтересів при здійсненні просторового планування на регіональному та місцевому рівнях.	Planungsvorlagen, die strategische Lösungen der Raumplanung und Flächennutzung in der Ukraine festlegen und als Grundlage für Ermittlung staatlicher Interessen bei Raumplanung auf regionaler und lokaler Ebenen dienen.
<i>Режим забудови території</i> <i>Bebauungsprocedere von Territorien</i>	Встановлений правовими нормами, планувальною документацією та зонінг-планом порядок, який визначає послідовність дій місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо регулювання земельних відносин та забудови територій.	Durch Rechtsnormen, Planungsvorlagen und Zoning-Plan vorgeschriebenes Procedere, das die Handlungsfolge zur Regelung der Eigentumsverhältnisse an Grund und Boden und Bebauung von Territorien durch lokale Exekutivbehörden und Organe kommunaler Selbstverwaltung festlegt.
<i>Генплан будівництва</i> <i>Bauleitplanung</i>	На основі Будівельного кодексу міста самостійно здійснюють містобудівне планування (право самостійного планування). Головним завданням генплану будівництва як центрального інструменту містобудівного планування є підготовка та регулювання використання земельних ділянок з будівельною або іншою метою. Предметом генплану	Auf der Grundlage des Baugesetzbuches (BauGB) nehmen die Gemeinden die städtebauliche Planung in eigener Verantwortung wahr (Planungshoheit der Gemeinde). Die Bauleitplanung hat als zentrales Instrument der städtebaulichen Planung die Aufgabe, die bauliche und sonstige Nutzung der Grundstücke in der Gemeinde vorzubereiten

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
	будівництва є «передання» ділянок для певного використання (наприклад, житлові або торгівельно-промислові приміщення, суспільні потреби). Також можуть встановлюватися обмеження (наприклад, максимальні параметри для забудови земельної ділянки, кількість поверхів тощо), обов'язки (наприклад, квартири для певних груп людей) та створення умов для відповідного використання (наприклад, обов'язок створення шумозахисту, озеленення).	und zu leiten. Gegenstand der Bauleitplanung ist die „Widmung“ von Flächen für bestimmte Nutzungen (z.B. Wohnen, Gewerbe, Gemeinbedarf). Auch können Beschränkungen (z.B. Höchstmaß für die Grundstücksüberbauung, für die Geschosshöhe usw.), Bindungen (z.B. Wohnungen für bestimmte Personengruppen) und Maßgaben für die Verwirklichung der betreffenden Nutzung (z.B. Verpflichtung zu Lärmschutz, Pflanzung) festgesetzt werden.
Цілі генплану будівництва <i>Ziele der Bauleitplanung</i>	Плани організації будівництва повинні забезпечувати сталий містобудівний розвиток, який гармонійно поєднує соціальні, економічні та природоохоронні вимоги, відповідально враховуючи потреби наступних поколінь, та належне землекористування, що має служити на благо спільноти. Ці плани повинні сприяти забезпеченню необхідних екологічних умов та захисту і розвитку природних умов людського існування, відповідальній охороні клімату, а також містобудівному опорядженню та збереженню і розвитку ландшафту місцевості за допомогою будівельних заходів.	Die Bauleitpläne sollen eine nachhaltige städtebauliche Entwicklung, die die sozialen, wirtschaftlichen und umweltschützenden Anforderungen auch in Verantwortung gegenüber künftigen Generationen miteinander in Einklang bringt, und eine dem Wohl der Allgemeinheit dienende sozialgerechte Bodennutzung gewährleisten. Sie sollen dazu beitragen, eine menschenwürdige Umwelt zu sichern und die natürlichen Lebensgrundlagen zu schützen und zu entwickeln, auch in Verantwortung für den allgemeinen Klimaschutz, sowie die städtebauliche Gestalt und das Orts- und Landschaftsbild baukulturell zu erhalten und zu entwickeln.
Етапи генплану будівництва (два етапи) <i>Stufen der Bauleitplanung (zwei Stufen)</i>	План землекористування створює рамки для розробки планів забудови. План землекористування та план забудови головним чином відрізняються просторовою зоною дії, ступенем конкретизації та специфічністю своїх положень, своєю правовою формою та правовими наслідками. У решті вони значною мірою підлягають однаковим правилам, зокрема у питаннях, які стосуються принципів планування та процедури створення плану. Генплани будівництва мають бути приведені у відповідність до цілей зонування територій. Внаслідок цієї вимоги адаптування Будівельний кодекс враховує функціональний взаємозв'язок планування федеральних земель та плану організації будівництва. Водночас в цій правовій нормі підкреслюється виключне значення планування федеральних земель, зокрема його функції створення рамок для генплану будівництва.	Der Flächennutzungsplan bildet den Rahmen für die Aufstellung von Bebauungsplänen. Flächennutzungsplan und Bebauungsplan unterscheiden sich im Wesentlichen in Bezug auf den räumlichen Geltungsbereich, in dem Grad der Konkretisierung und Spezifizierung ihrer Aussagen, in ihrer Rechtsform und in ihren Rechtswirkungen. Ansonsten unterliegen sie weitgehend gleichen Regeln, insbesondere was die Planungsgrundsätze und die Verfahren der Planaufstellung betrifft. Bauleitpläne sind den Zielen der Raumordnung anzupassen. Durch dieses Anpassungsgebot trägt das BauGB der funktionalen Verzahnung von Landesplanung und Bauleitplanung Rechnung. Zugleich wird durch diese Rechtsnorm die hervorragende Bedeutung der Landesplanung in ihrer rahmensetzenden Funktion für die Bauleitplanung hervorgehoben.
Мастер-план <i>Master-Plan</i>	Мастер-план для певного проекту або об'єкту (наприклад, для фабрики). Цей стратегічний план немає нічого спільного з передбаченим законодавством генеральним планом.	Master-Plan für ein bestimmtes Projekt oder Objekt (z.B. für eine Fabrik). Dieser strategische Plan hat nichts mit dem gesetzlich vorgeschriebenen Generalplan zu tun.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Генеральний план <i>Generalplan/ Bauleitplan</i>	План, передбачений Законом «Про регулювання містобудівної діяльності», який описує проєктований розвиток для всієї країни, регіону або міста на наступні 20 років.	Im Gesetz zur Regelung der Städtebautätigkeit geforderter Gesamtplan, der für das ganze Land, für eine Region oder für eine Stadt die projektierte Entwicklung der nächsten 20 Jahre beschreibt.
Історико-архітектурний опорний план <i>Historisch-architektonischer Stützplan</i>	Секторний план, який визначає архітектурно-історичні та природозахисні потреби. Цей план передбачений законодавством для розробки генерального плану.	Sektorplan, der die bauhistorischen und Naturschutzbelange definiert. Dieser Plan ist für die Erstellung eines Generalplanes gesetzlich vorgeschrieben.
Історична план-зона регулювання забудови <i>Historisch. Plan- Zone der Bebauungsregelung</i>	Територія межі якої установлені навколо об'єкта культурної спадщини, на якій діє спеціальний режим використання, установлено обмеження на забудову земельних ділянок (з урахуванням вимог щодо поверховості, висоти, щільності, функціонального призначення тощо).	Das Territorium, dessen Grenzen rund um das Objekt des Kulturerbes gesetzt sind, auf dem besondere Nutzungsbedingungen und Einschränkungen für Bebauung von Grundstücken gelten (unter Beachtung der Vorgaben für Geschößzahl, Höhe, Dichte, Zwecknutzung usw.).
План землекористування <i>Flächennutzungsplan</i>	План землекористування, який розробляється на основі генерального плану та передається до містобудівного кадастру суто як план іформативного характеру.	Plan der Flächennutzung, der aus dem Generalplan entwickelt wird und als reiner Informationsplan an das Städtebaukataster geleitet wird.
План землекористування/генеральний план <i>Flächennutzungsplan/ General Plan</i>	План землекористування є підготовчим планом організації будівництва для всієї території населеного пункту. Він є спільним, обов'язковим для установ інструментом керування, який зобов'язує планувальні установи, однак не викликає ніяких безпосередніх правових наслідків. На основі запланованого містобудівного розвитку та прогнозованих потреб громади план землекористування зображує тип землекористування в загальних рисах. Плани землекористування складають переважно в масштабі 1 : 10.000, частково також в масштабі 1 : 20.000.	Der Flächennutzungsplan ist der vorbereitende Bauleitplan für das gesamte Gemeindegebiet. Er ist ein behördenverbindliches, gemeindeeigenes Lenkungsinstrument, das die planenden Behörden bindet, nach außen jedoch keine unmittelbare Rechtswirkung entfaltet. Auf der Grundlage der beabsichtigten städtebaulichen Entwicklung und der vorhersehbaren Bedürfnisse der Gemeinde stellt der Flächennutzungsplan die Art der Bodennutzung in den Grundzügen dar. Flächennutzungspläne werden vorwiegend im Maßstab 1 : 10.000, teilweise auch im Maßstab 1 : 20.000 erstellt.
План території об'єднаної територіальної громади <i>Territorialplan einer Verbandsgemeinde</i>	Термінологія із нового, ще не прийнятого закону про те, що об'єднані громади мають розробляти сумісний план їх прилеглих територій.	Terminologie aus einem neuen bisher nicht festgesetzten Gesetz, darüber, dass zusammengelegte Gemeinden einen gemeinsamen Plan für ihre Außenbereiche erstellen sollen.
План зонування території (зонінг) <i>„Zoning-Plan“</i>	Містобудівна документація, що визначає умови та обмеження використання території для містобудівних потреб у межах визначених зон.	Städtebauvorlagen, die die Bedingungen und Einschränkungen der Flächennutzung für städtebauliche Bedürfnisse innerhalb bestimmter Zonen festlegen.
Містобудівний регламент (зонінг) <i>Städtebauregeln (Zoning)</i>	Визначені зонінг-планом види використання земельних ділянок і об'єктів, граничні параметри об'єктів та обмеження будівництва в межах відповідних територіальних зон.	Städtebauvorlagen, die die Bedingungen und Einschränkungen der Flächennutzung für städtebauliche Bedürfnisse innerhalb bestimmter Zonen festlegen.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Містобудівний регламент <i>Städtebauregeln</i>	В Німеччині не існує плану зонування території. Містобудівні правила регулюються Постановою про цільове призначення будівництва.	Einen Zonierungsplan gibt es in Deutschland nicht. Die Städtebauregeln werden in der Baunutzungsverordnung geregelt.
Постанова про цільове призначення будівництва <i>Baunutzungsverordnung</i>	Постанова про цільове призначення будівництва регулює міру та вид цільового призначення будівництва, які мають бути представлені в генеральних планах.	Die Baunutzungsverordnung regelt das Maß und die Art der baulichen Nutzung die in den Bauleitplänen darzustellen sind.
Детальний план території <i>Detaillierter Territorialplan (DTP)</i>	Планувальна документація, що конкретизує планувальну організацію, розвиток та функціональне призначення території відповідно до генерального плану населеного пункту.	Planungsvorlagen, die die Planungsorganisation, Entwicklung und Zweckbestimmung eines Territoriums gemäß dem Bauleitplan einer Ortschaft konkretisieren.
План забудови (детальний план) <i>Bebauungsplan (Detailplan)</i>	План забудови – це обов’язковий план організації будівництва чітко обмеженої ділянки території населеного пункту. Він представляє собою правову норму, яка приймається як устав міської влади та тим самим є обов’язковою для кожного громадянина. План забудови встановлює юридичні умови для містобудівного впорядкування та створює основу для подальших заходів на виконання положень Будівельного кодексу (наприклад, перепланування, відчуження, містобудівна реставрація). Масштаб планів забудови – 1:500 або 1:1.000.	Der Bebauungsplan ist der verbindliche Bauleitplan für einen klar abgegrenzten Teil des Gemeindegebietes. Er ist eine als Satzung von der Gemeinde zu beschließende Rechtsnorm und dadurch für jeden Bürger verbindlich. Der Bebauungsplan setzt die rechtsverbindlichen Festsetzungen für die städtebauliche Ordnung fest und bildet die Grundlage für weitere zum Vollzug des BauGB erforderliche Maßnahmen (z.B. Umlegung, Enteignung, städtebauliche Sanierung). Maßstab der Bebauungspläne ist 1:500 oder 1:1.000.
Зона розвитку <i>Entwicklungszone</i>	Зони розвитку або в українській термінології «території перспективних містобудівних потреб» визначаються генеральним планом міста. Визначаються розрахункові показники та заходи щодо розвитку. Але інвестиційного супроводу не відбувається з боку владних органів місцевого самоврядування. Тому у місцевих бюджетах такі витрати не передбачуються.	Entwicklungszonen oder „Zonen der aussichtsreichen städtebaulichen Bedürfnisse“ in ukrainischer Fachsprache werden im Bauleitplan der Stadt festgelegt. Es werden Berechnungswerte und Entwicklungsmaßnahmen festgelegt. Es gibt jedoch keine finanzielle Unterstützung seitens der Behörden kommunaler Selbstverwaltung. Aus diesem Grund werden solche Ausgaben im Stadthaushalt nicht berücksichtigt.
Лінії регулювання забудови <i>Baulinie</i>	Визначені у містобудівній документації, історико-архітектурними опорними планами, місцевими правилами забудови, детальними планами територій умовні лінії, призначені для відмежування будинків споруд, в межах яких має здійснюватися будівництво від меж окремих земельних ділянок, природних меж та інших територій.	Bezugslinien, die in Städtebauvorlagen, historisch-architektonischen Planbestandskarten, den örtlichen Bebauungsvorschriften, detaillierten Territorialplänen gezeigt werden und zur Abgrenzung vorgeplanter Häuser und Bauten von einzelnen Grundstücken, Naturflächen und anderen Territorien dienen.
Червоні лінії <i>Fluchtlinien</i>	Визначені детальним планом території відносно пунктів геодезичної мережі меж існуючих та запроектованих вулиць, доріг, майданів, комунікаційних коридорів, які відокремлюють їх від територій, призначених для забудови чи іншого використання.	Die Grenzen der bestehenden und geplanten Straßen, Fahrwegen, Plätzen, Versorgungsnetzen, die im detaillierten Territorialplan den Stellen des geodätischen Netzes gegenüber festgelegt sind und diese von den zur Bebauung oder sonstigen Nutzung bestimmten Territorien abgrenzen.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<i>Лінія забудови</i> <i>Baulinie</i>	Лінія забудови визначає в плані забудови, яка площа земельних ділянок може бути забудована. Також вона визначає обов'язкові габарити будівель.	Eine Baulinie setzt im Bebauungsplan fest, welche Fläche der Grundstücke überbaut werden darf. Und sie schreibt die Außenmaße der Gebäude verbindlich fest.
<i>Межа забудови</i> <i>Baugrenze</i>	Межа забудови визначає в плані забудови межу, яку не дозволяється перевищувати, але можна не досягати цієї межі.	Eine Baugrenze setzt im Bebauungsplan eine Baugrenze fest, die nicht überschritten werden darf, unterschritten aber schon.
<i>Постанова про використання умовних знаків</i> <i>Planzeichenverordnung</i>	Постанова про використання умовних знаків визначає, як мають бути графічно представлені плани організації будівництва. Воно доповнює генплан будівництва положеннями Будівельного кодексу та Постановою про цільове призначення будівництва.	Die Planzeichenverordnung legt fest, wie die Inhalte der Bauleitpläne zeichnerisch darzustellen sind. Sie ergänzt für den Bereich der Bauleitplanung die Regelungen des Baugesetzbuches und der Baunutzungsverordnung .
<i>Будівельні норми і правила</i> <i>Baunormen und -vorschriften</i>	Державні нормативні документи (ДБН) України це система нормативно-правового забезпечення у галузі проектування і будівництва. ДБН встановлюють: вимоги до організації, управління і економіки при проектуванні, інженерних розвідках при будівництві; норми проектування населених пунктів, підприємств промислового, сільськогосподарського та іншого призначення, будинків та інженерних споруд, будівельних конструкцій, основ і фундаментів; правила організації, управління, виконання і приймання робіт; правила ціноутворення у будівництві і кошторисні норми; норми витрат матеріальних і трудових ресурсів.	Staatliche Regelungswerke (staatliche Baunormen) der Ukraine stellen den rechtlichen Rahmen im Planungs- und Baubereich dar. Staatliche Baunormen regeln folgendes: Anforderungen an die Durchführung, Leitung und Ökonomie bei Planung und Erschließung; Planungsnormen für Ortschaften, Industriebetriebe, landwirtschaftliche und sonstige Betriebe, Häuser und Ingenieurbauten, Bauteile, Grundbau; Vorschriften für Organisation, Leitung, Durchführung und Abnahme der Leistungen; Vorschriften für Preisbildung im Baubereich und Kostenanschlagsnormen; Kostensätze für Materialfonds und Arbeitskräfte.
<i>Будівельні норми і правила</i> <i>Baunormen und -vorschriften</i>	Будівельні норми описують правила, директиви або ознаки, які встановлює компетентна організація. Вони повинні базуватися на перевірених наукових, технічних та емпірично отриманих результатах. Положення розробляються та приймаються зі згоди компетентної інстанції. Норми мають рекомендаційний характер та не є обов'язковими для застосування.	Baunormen bezeichnen Regeln, Leitlinien oder Merkmale durch eine anerkannte Organisation. Sie sollen auf den gesicherten Ergebnissen von Wissenschaft, Technik und Erfahrung basieren. Die Festlegungen werden mit Konsens erstellt und von einer anerkannten Institution angenommen. Normen haben den Charakter von Empfehlungen und keine rechtliche Verbindlichkeit.

БУДІВЕЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО PLANUNGSRECHT

Земельне законодавство *Bodenrecht*

Земельний кодекс України – кодифікований нормативно-правовий акт, який є основним джерелом земельного права на Україні. Прийнятий 25 жовтня 2001 року (№2768-III) Земельний кодекс, який вступив в силу 1 січня 2002 року, став третім в історії кодифікації земельного законодавства України з моменту здобуття незалежності і суверенітету. Чинний Земельний кодекс є загальногалузевим кодифікова-

Das Bodengesetzbuch der Ukraine ist ein kodifizierter normativer Rechtsakt, der als Hauptquelle des Bodenrechts in der Ukraine dient. Das Bodengesetzbuch ist am 25. Oktober 2001 (Nr. 2768-III) verabschiedet worden und ist am 1. Januar 2002 in Kraft getreten. Es ist das dritte Bodengesetzbuch in der Geschichte der Kodifizierung des Bodenrechts in der Ukraine seit Unabhängigkeit und Souveränität. Das geltende Bodengesetzbuch ist ein branchen-

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
	<p>ним спеціалізованим законом в сучасній системі законодавства України, а в системі земельного законодавства – основним. Його завдання полягає в регулюванні земельних відносин з метою забезпечення права на землю громадян, юридичних осіб, територіальних громад (громад) і держави, раціонального використання та охорони земель. Однак, незважаючи на всеохоплюючий характер, його мета не зводиться до вичерпної, повної і детальної регламентації всіх без винятку суспільних земельних відносин. Він не є єдиним нормативним регулятором зазначених відносин. Існує Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 №858-IV та ряд підзаконодачих актів, що регулюють земельні відношення.</p>	<p>weites kodifiziertes fachspezifisches Gesetz im modernen gesetzlichen System der Ukraine und gilt als Hauptgesetz im System des Bodenrechts. Dessen Aufgabe besteht in der Regelung der Rechtsverhältnisse auf Grund und Boden, um das Bodeneigentumsrecht der Bürger, juristischer Personen, Gemeinden und des Staates sowie sinnvolle Nutzung und Bodenschutz sicherzustellen. Trotz seines allumfassenden Charakters läuft sein Ziel jedoch nicht auf eine ausführliche, vollständige und detaillierte Regelung aller gesellschaftlichen Bodenverhältnisse ohne Ausnahme hinaus. Der einzige Regler erwähnter Verhältnisse ist es nicht. Es gibt ein Gesetz der Ukraine zur Bodenplanung Nr. 858-IV vom 22.05.2003 und eine Reihe gesetzlicher Bestimmungen, die die Bodenverhältnisse regeln.</p>
<p>Земельне законодавство Bodenrecht</p>	<p>Земельне законодавство охоплює усі розпорядження, предметом яких є земля. До земельного законодавства в Німеччині належать містобудівне (місцеве) законодавство, перепланування земель під забудову, об'єднання та оцінка землі, законодавство з питань охорони землі, а також законодавство з питань підготовки земельних ділянок до забудови, законодавство з питань садових та дачних ділянок, захист пам'яток архітектури.</p>	<p>Das Bodenrecht umfasst alle Vorschriften, die Grund und Boden zum Gegenstand rechtlicher Ordnung haben. Zum Bodenrecht in Deutschland gehören damit das städtebauliche (örtliche) Planungsrecht, die Baulandumlegung, die Zusammenlegung und die Bodenbewertung, das Bodenschutzrecht sowie das Baulanderschließungsrecht, das Kleingartenrecht und der städtebauliche Denkmalschutz.</p>

БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ І ПРАВИЛА BAUORDNUNGSRECHT

<p>Будівельні норми і правила Bauordnungsrecht</p>	<p>В продовження питань, які розглядає містобудівне законодавство, будівельні норми і правила регулюють питання, як саме необхідно будувати. Будівельні норми і правила регулюють наступні аспекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • загальні розпорядження, що стосуються ділянки та її забудови, • загальні вимоги до конструктивного виконання, будівельних матеріалів та дизайну, • будівля і її частини (окремі приміщення, квартири та споруди спеціального призначення) • відповідальність підрядників будівництва, • завдання установ, що займаються питаннями будівельного права, • адміністративні процедури, • реєстрація обов'язків забудовника, • процедура у випадку порушення інструкцій. 	<p>Das Bauordnungsrecht regelt – im Anschluß an die Fragen, welche das Bauplanungsrecht behandelt –, wie gebaut wird. Eine Bauordnung regelt folgende Sachverhalte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allgemeine Vorschriften, die das Grundstück und seine Bebauung betreffen, • Allgemeine Anforderungen an die Bauausführung, Bauprodukte und Bauarten, • den Bau und seine Teile, (einzelne Räume, Wohnungen und besondere Anlagen) • Verantwortung der am Bau Beteiligten, • Aufgaben der Baurechtsbehörden, • Verwaltungsverfahren • Eintragung von Baulasten, • Verfahren bei Ordnungswidrigkeiten.
--	--	---

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Акт готовності об'єкта до експлуатації <i>Protokoll über Betriebsbereitschaft eines Bauobjekts</i>	Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, що належать до IV Категорії складності, здійснюється на підставі акта готовності об'єкту до експлуатації шляхом видачі органами державного архітектурно-будівельного контролю сертифікату.	Inbetriebnahme fertiggestellter Bau-objekte, die zu den Schwierigkeitsstufen IV-V gehören, erfolgt aufgrund des Protokolls über Betriebsbereitschaft eines Bauobjektes, indem die Behörde für staatliche Bauaufsicht ein entsprechendes Zertifikat ausstellt.
Декларація про початок виконання будівельних робіт <i>Erklärung über den Baubeginn</i>	Право на виконання підготовчих робіт (якщо вони не були виконані раніше згідно повідомленням або зареєстрованою декларацією про початок виконання підготовчих робіт) і будівельних робіт на об'єктах що належать до I – III категорії складності.	Das Recht auf Durchführung von Erschließungsarbeiten (falls sie früher laut Bauanzeigen oder eingetragener Erklärung über den Baubeginn nicht durchgeführt wurden) und Bauarbeiten an Objekten, die zu den Schwierigkeitsstufen I bis III gehören.
Державний архітектурно-будівельний контроль <i>Staatliche Bauaufsicht</i>	Сукупність заходів спрямованих на дотримання вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, державних стандартів і правил.	Die Gesamtheit der Maßnahmen, die auf Einhaltung städtebaulicher gesetzlicher Vorgaben, Baunormen, staatlicher Vorschriften und Regelungen ausgerichtet sind.
Дозвіл на виконання будівельних робіт <i>Baugenehmigung</i>	Право на виконання підготовчих (якщо вони не були виконані раніше згідно повідомленням або зареєстрованою декларацією про початок виконання підготовчих робіт) і будівельних робіт на об'єктах що належать до IV-V категорії складності.	Das Recht auf Durchführung von Erschließungsarbeiten (falls sie früher laut Bauanzeigen oder eingetragener Erklärung über den Baubeginn nicht durchgeführt wurden) und Bauarbeiten an Objekten, die zu den Schwierigkeitsstufen IV bis V gehören.
Експертиза проектів будівництва <i>Baugutachten</i>	Експертизі підлягають проекти будівництва об'єктів IV – V складності.	Dem Gutachten unterliegen Objekte der Schwierigkeitsstufen IV bis V.
Завдання на проектування <i>Planungsaufgabe</i>	Документ, у якому містяться обґрунтовані в межах законодавства вимоги замовника (забудовника) до планувальних, архітектурних, інженерних і технологічних рішень та властивостей об'єкта будівництва, його основних параметрів, вартості та організації його будівництва і який складається відповідно до містобудівних умов і обмежень забудови земельної ділянки, технічних умов.	Ein Dokument, das die gesetzlich begründeten Vorgaben des Auftraggebers (Bauherrn) an die planerischen, architektonischen, ingenieurtechnischen Lösungen und Eigenschaften des Bauvorhabens, dessen Kerngrößen, Kosten und Durchführung dessen Errichtung enthält und unter Beachtung städtebaulicher Bedingungen und Einschränkungen für Bebauung eines Grundstücks, technischer Normvorschriften erstellt wird.
Замовник (забудовник) <i>Auftraggeber (Bauherr)</i>	Фізична або юридична особа, яка має у власності або у користуванні земельну ділянку і подала в установленому законодавством порядку заяву (клопотання) щодо її забудови для здійснення будівництва або зміни (у тому числі шляхом знесення) об'єкта будівництва.	Natürliche oder juristische Person, die ein Grundstück besitzt oder das Nutzungsrecht darauf hat und in gesetzlich vorgeschriebener Weise einen Antrag (Gesuch) auf dessen Bebauung zur Errichtung oder Umbau (auch durch Abriss) eines Bauobjektes gestellt hat.
Замовник планувальної документації <i>Auftraggeber von Bauvorlagen</i>	Відповідні, визначені Законом, органи державної влади та місцевого самоврядування, їх структурні підрозділи, яким делеговане таке право.	Die gesetzlich festgelegten staatlichen Behörden und Organe kommunaler Selbstverwaltung, deren Struktureinheiten, denen dieses Recht auferlegt ist.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<i>Пайова участь у розвитку інфраструктури населеного пункту</i> <i>Erschließungsbeitrag</i>	Замовник, який має намір щодо забудови земельної ділянки у відповідному населеному пункті, зобов'язаний взяти участь у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури шляхом перерахуванні певних коштів, до прийняття об'єкту будівництва в експлуатацію, до місцевого бюджету.	Der Bauherr, der ein Bauvorhaben zur Bebauung eines Grundstücks in einer bestimmten Ortschaft hat, ist verpflichtet, sich an der Entwicklung der Verkehrsinfrastruktur und sozialen Infrastruktur zu beteiligen, indem er einen bestimmten Geldbetrag in den Stadthaushalt vor der Inbetriebnahme des Bauobjektes überweist.
<i>Технічні умови</i> <i>Normvorschriften</i>	Комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єктів будівництва, які повинні відповідати розрахунковим параметрам, зокрема щодо водо-, тепло-, енерго-, і газопостачання, каналізації, радіофікації, телекомунікації, диспетчеризації, пожежної та техногенної безпеки.	Die Gesamtheit aller Bedingungen und Vorgaben an ingenieurtechnische Versorgung der Bauobjekte, die den Berechnungswerten entsprechen sollen, insbesondere für Wasser-, Wärme-, Strom-, Gasversorgung, Entwässerung, Rundfunkversorgung, Telekommunikation, Dispatchersystem, Brandschutz und technischen Schutz.

ЕКОЛОГІЧНЕ ЗАКОНОДАВСТВО UMWELTGESETZE

Закон про охорону навколишнього середовища від забруднення *Immissionsschutzgesetz*

Оскільки мова йде про території, які потребують отримання дозволу на забудову, закон є інструментом інтегрованого запобігання та зменшення впливу на навколишнє середовище через викиди шкідливих речовин у повітря, воду та ґрунт з метою досягнення загального високого рівню захисту навколишнього середовища.

Також необхідно забезпечувати захист та вживати заходів запобігання небезпечним випадкам, значному негативному впливу та значному забрудненню, що можуть бути викликані іншим чином. Закон головним чином містить параграфи стосовно:

- територій, які потребують отримання дозволу на забудову,
- територій, які не потребують отримання дозволу на забудову,
- обліку даних по викидах шкідливих речовин та забрудненню,
- властивостей територій, матеріалів, виробничої продукції, пального та мастил,
- властивостей та експлуатації транспортних засобів, будівництва та ремонтування автомобільних та залізничних шляхів,
- спостереження та покращення якості повітря, планування дотримання чистоти повітря, планів дотримання чистоти повітря.

Soweit es sich um genehmigungs-bedürftige Anlagen handelt, dient das Gesetz auch der integrierten Vermeidung und Verminderung schädlicher Umwelteinwirkungen durch Emissionen in Luft, Wasser und Boden, um ein hohes Schutzniveau für die Umwelt insgesamt zu erreichen.

Außerdem soll auch Schutz und Vorsorge gegen Gefahren, erhebliche Nachteile und erhebliche Belästigungen, die auf andere Weise herbeigeführt werden, betrieben werden. Das Gesetz enthält im Wesentlichen Abschnitte über:

- genehmigungsbedürftige Anlagen,
- nicht genehmigungsbedürftige Anlagen,
- Ermittlung von Emissionen und Immissionen,
- Beschaffenheit von Anlagen, Stoffen, Erzeugnissen, Brennstoffen, Treibstoffen und Schmierstoffen,
- Beschaffenheit und Betrieb von Fahrzeugen, Bau und Änderung von Straßen- und Schienenwegen,
- Überwachung und Verbesserung der Luftqualität, Luftreinhalteplanung, Luftreinhaltepläne.

ІНШІ ПОЛОЖЕННЯ ІЗ ЗАЗНАЧЕНИХ ВИЩЕ ЗАКОНІВ WEITERE REGULUNGEN AUS DEN O.A. GESETZEN

<p><i>Зона охорони археологічного культурного шару</i> <i>Schutzzone der archäologischen Kulturschicht</i></p>	<p>Територія за межами пам'ятки археології та її охоронної зони, де виявлені окремі археологічні знахідки або можливе існування археологічного культурного шару, доведення якого потребує проведення шурфування або розкопок. Призначена для забезпечення збереження і дослідження пам'яток археології.</p>	<p>Das Territorium außerhalb einer archäologischen Schutzzone, wo einzelne archäologische Befunde entdeckt sind oder bestehende archäologische Kulturschicht vermutet wird, die der Schurf- und Ausgrabungsarbeiten bedarf. Diese Zone ist für Erhaltung und Untersuchung von archäologischen Denkmälern bestimmt.</p>
<p><i>Зона охоронюваного ландшафту</i> <i>Landschaftsschutzzone</i></p>	<p>Природна незабудована чи переважно природна з розосередженою традиційною забудовою територія за межами охоронної зони, з якою пам'ятка складає єдине композиційно-пейзажне ціле. Вона виділяється для збереження і реабілітації місцевостей, які є характерним історичним природним середовищем пам'ятки і відіграє разом з нею важливу роль в образі населеного місця або окремого пейзажі.</p>	<p>Natürliches unbebautes oder natürliches vereinzelt bebautes Territorium außerhalb der Schutzzone, mit der das archäologische Denkmal eine architektonisch-landschaftliche Ganzheit bildet. Es wird zur Erhaltung und Revitalisierung von Landschaften, die für historischen Naturraum charakteristisch sind, ausgewiesen und spielt damit eine wichtige Rolle für Erscheinungsbild der Ortschaft oder einzelner Landschaften.</p>
<p><i>Зона перепланування</i> <i>Umgestaltungzone</i></p>	<p>Зони перепланування або в українській термінології «території перспективної містобудівної реконструкції» визначаються генеральним планом міста. У розділі «Обґрунтування та пропозиції» визначають проблемні території та умови їх реабілітації, до них відносять і території перспективної містобудівної реконструкції.</p>	<p>Umgestaltungszonen oder „Territorien der aussichtsreichen städtebaulichen Umgestaltung“ in der ukrainischen Fachsprache werden durch den Bauleitplan der Stadt festgelegt. Im Teil „Begründungen und Vorschläge“ werden problematische Territorien und Bedingungen zu deren Erneuerung festgelegt, zu denen auch Territorien der „aussichtsreichen städtebaulichen Umgestaltung“ gehören.</p>
<p><i>Зона реконструкції міста</i> <i>Stadtumbaugebiet</i></p>	<p>Реконструкція міста ставить за мету збереження, покращення та подальший розвиток функціональності та потенціалу міст в умовах демографічних та економічних змін і є важливим напрямком містобудівної діяльності в Україні. Одним з таких напрямків є реконструкція зон із застарілим житловим фондом. Реконструкція застарілого житлового фонду здійснюється згідно з нормативами, встановленими у сфері землеустрою, містобудування, озеленення територій, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, освітлення територій, охорони здоров'я, довкілля, земель, поводження з відходами. об'єкт реконструкції застарілого житлового фонду – квартал (мікрорайон) застарілого житлового фонду.</p>	<p>Stadtumbau setzt sich zum Ziel, die Funktionsfähigkeit und das Potenzial der Städte unter Bedingungen des Bevölkerungs- und Wirtschaftswandels zu erhalten, zu verbessern und weiter zu entwickeln und ist damit eine wichtige Richtung der Städtebautätigkeit in der Ukraine. Eine dieser Richtungen ist der Umbau von Zonen mit dem veralteten Wohnungsbestand. Der Umbau des veralteten Wohnungsbestands erfolgt gemäß gesetzlichen Normvorschriften für Bodenplanung, Städtebau, Flächenbegrünung, Unterhaltung von Häusern, Bauwerken und Außenanlagen, Straßenbeleuchtung, Gesundheitsschutz, Umweltschutz, Bodenschutz, Abfallbeseitigung. Als Objekt des Umbaus des veralteten Wohnfonds gilt ein Stadtteil (Stadtviertel) mit dem veralteten Wohnfonds.</p>
<p><i>Містобудівні умови та обмеження</i> <i>Bauvorbescheid</i></p>	<p>Офіційний документ, який адміністрація видає власнику земельної ділянки та який містить будівельні та містобудівні вимоги її забудови та використання.</p>	<p>Offizielles Dokument, dass die Verwaltung dem Eigentümer eines Grundstücks ausstellt und dass die baulichen und städtebaulichen Vorgaben für dessen Bebauung und Nutzung enthält.</p>

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<p>Зона перепланування <i>(визначена формально)</i></p> <p>Sanierungsgebiet <i>(förmlich festgelegt)</i></p>	<p>Під заходами містобудівного перепланування розуміються заходи, завдяки яким територія може бути значно покращена або реконструйована внаслідок усунення будівельних недоліків. Уніфікована підготовка та послідовна реалізація цих заходів полягають в суспільних інтересах. З одного боку, причиною подібних недоліків можуть бути наявні будівлі та споруди. Прикладом можуть бути випадки, коли територія через наявні забудови або інші властивості не відповідає загальним вимогам щодо належних умов для життя і праці або безпеки населення, яке мешкає та працює на цій території. З іншого боку, це можуть бути недоліки функціональності, якщо територія в значній мірі обмежена у виконанні завдань, які покладені на неї через її розташування і функцію.</p> <p>Процедура містобудівного перепланування детально визначена в законодавстві; важливим етапом цієї процедури є підготовчі дослідження, укладення соціального плану, дольова участь, формальне визначення зони реконструкції, проведення адміністративних та будівельних заходів, а також завершення процедури перепланування.</p>	<p>Unter städtebaulichen Sanierungsmaßnahmen versteht man Maßnahmen, durch die ein Gebiet zur Behebung städtebaulicher Missstände wesentlich verbessert oder umgestaltet wird und deren einheitliche Vorbereitung und zügige Durchführung im öffentlichen Interesse liegen. Derartige Missstände können ihren Ursprung einerseits in der Substanz haben. Dies ist dann der Fall, wenn ein Gebiet nach seiner vorhandenen Bebauung oder nach seiner sonstigen Beschaffenheit den allgemeinen Anforderungen an gesunde Wohn- und Arbeitsverhältnisse oder an die Sicherheit der in ihm wohnenden oder arbeitenden Bevölkerung nicht entspricht. Zum anderen können Missstände in der Funktionsfähigkeit begründet sein, wenn das Gebiet in der Erfüllung der Aufgaben, die ihm nach seiner Lage und Funktion obliegen, erheblich beeinträchtigt ist.</p> <p>Das Verfahren der städtebaulichen Sanierung wird im Gesetz detailliert festgelegt; wichtige Verfahrensschritte sind dabei die vorbereitenden Untersuchungen, die Aufstellung eines Sozialplans, die Beteiligung, die förmliche Festlegung des Sanierungsgebietes, die Durchführung von Ordnungs- und Baumaßnahmen sowie der Abschluss des Sanierungsverfahrens.</p>
<p>Зона реконструкції міста <i>Stadtumbaugebiet</i></p>	<p>Реконструкція міста ставить за мету збереження, покращення та подальший розвиток функціональності та потенціалу міст в умовах демографічних та економічних змін, таких як старіння та зменшення чисельності населення, пов'язаних з цим процесів скорочення виробництва та зміни попиту та пропозиції в усіх сферах життя, а також в умовах радикальних змін в промисловому суспільстві. Заходи реконструкції міст можуть проводитися в частинах міст та населених пунктів замість або на додаток заходів містобудівного перепланування або розвитку. Предметом заходів реконструкції міст є території, що внаслідок будівельної діяльності страждають від значної втрати функціональності, як, наприклад, у випадках тривалої надлишкової пропозиції будівельних об'єктів житлового використання. В таких випадках міська влада повинна визначити територію, на якій проводиться реконструкція, як зону реконструкції міста.</p>	<p>Der Stadtumbau zielt darauf ab, die Funktions- und Leistungsfähigkeit der Städte unter den veränderten demografischen und wirtschaftlichen Rahmenbedingungen, wie Alterung und Rückgang der Bevölkerung, den damit einhergehenden Schrumpfungsprozessen und Bedarfs- und Angebotsveränderungen in allen Lebensbereichen sowie unter den tief greifenden Veränderungen in der Industriegesellschaft, zu erhalten, zu stärken und weiterzuentwickeln. Stadtumbaumaßnahmen können in Stadt- oder Ortsteilen anstelle oder ergänzend zu den städtebaulichen Sanierungs- und städtebaulichen Entwicklungsmaßnahmen, durchgeführt werden. Gegenstand der Stadtumbaumaßnahmen sind Gebiete, die von erheblichen städtebaulichen Funktionsverlusten, wie beispielsweise bei einem dauerhaften Überangebot an baulichen Anlagen für Wohnzwecke, betroffen sind. Die Gemeinden haben das Gebiet der Stadtumbaumaßnahmen durch Beschluss als Stadtumbaugebiet festzulegen.</p>

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<p>Зона розвитку <i>(визначена формально)</i></p> <p>Entwicklungsgebiet <i>(förmlich festgelegt)</i></p>	<p>Заходи містобудівного розвитку дають можливість місцевій владі через устав позначити частину території міста, якій надається особливе значення для містобудівного розвитку та яка в майбутньому стане місцем розташування об'єктів житлового та виробничого призначення, а також інфраструктурних закладів загального користування та обслуговування або уможливіють відновлення занедбаних площ, як «зону містобудівного розвитку», якщо це полягає в суспільних інтересах.</p> <p>Для залучення ділянок під будівництво, а також для відродження та оновлення занедбаних територій існує певний інструментарій містобудівного розвитку. На формально визначеній території розвитку міська влада купує абсолютно всі ділянки за «початковою ціною, на яку не впливає розвиток». Ділянки, впорядковані та підготовлені відповідно до плану забудови, продаються в готовому для будівництва стані за новою ціною (ціною земельних ділянок під будівництво). Націнка за землю, обумовлена вжитими заходами, залишається в міському бюджеті та може бути використана для фінансування витрат на підготовку ділянок до забудови та будівництво необхідних інфраструктурних закладів. Можливі залишки можуть бути розподілені між попередніми власниками.</p>	<p>Die Städtebauliche Entwicklungsmaßnahme ermöglicht den Kommunen, durch Satzung, einen Teil des Gemeindegebiets, dem besondere Bedeutung für die städtebauliche Entwicklung zukommt und der künftig Wohnungs- und Arbeitsstätten bzw. Gemeinbedarfs- und Folgeeinrichtungen aufnehmen oder die Wiedernutzung brachliegender Flächen ermöglichen soll, als „städtebaulichen Entwicklungsbereich“ förmlich festzulegen, wenn dies im öffentlichen Interesse liegt. Das städtebauliche Entwicklungsinstrumentarium bietet sich zur Baulandmobilisierung sowie zur Reaktivierung und umfassenden Neuordnung brachliegender Flächen an. Im förmlich festgelegten Entwicklungsbereich kauft die Gemeinde grundsätzlich alle Grundstücke zum bisherigen „entwicklungsunbeeinflussten Anfangswert“ auf. Die gemäß einem Bebauungsplan geordneten und neu erschlossenen Grundstücke werden baureif zum Neuordnungswert (Baulandpreis) verkauft. Maßnahmenbedingte Bodenwertsteigerungen bleiben so bei der Gemeinde und können zur Finanzierung des Erschließungsaufwandes und der erforderlichen Infrastruktureinrichtungen eingesetzt werden. Eventuelle Überschüsse sind auf die vorherigen Eigentümer umzulegen.</p>
<p>Офіційні установи <i>Träger öffentlicher Belange</i></p>	<p>Офіційними установами в процесі планування будівництва є установи та заклади, на які в законодавчому порядку покладені офіційні завдання (наприклад, Торгівельно-промислові палати, енергопостачальні підприємства). Установи, які представляють приватні інтереси, не можуть виступати у якості офіційних установ (наприклад, спілки, такі як Спілка роботодавців, спортивні спілки тощо). В процес укладання плану організації будівництва слід заздалегідь залучати не тільки державні органи, але й інші офіційні установи. Мають залучатися ті офіційні установи, сфера діяльності яких пов'язана з плануванням. Які офіційні установи це може стосуватися, залежить від конкретного випадку. Державні органи та інші офіційні установи в прийнятті рішень повинні обмежуватися своєю сферою діяльності. Однак вони також повинні надавати пояснення щодо запланованих та ініційованих ними планувань і заходів та строків їх реалізації, якщо це може мати суттєве значення для містобудівного розвитку регіону.</p>	<p>Bei der Bauleitplanung sind Träger öffentlicher Belange (TöB) Behörden und solche Stellen, denen durch Gesetz oder aufgrund eines Gesetzes öffentliche Aufgaben zugewiesen sind (z.B. Industrie- und Handelskammer, Energieversorgungsunternehmen). Institutionen, die private Interessen vertreten, können keine TöB sein (z.B. Verbände wie Arbeitgeberverbände, Sportverbände etc.). Bei der Aufstellung von Bauleitplänen sind nicht nur die Behörden, sondern auch die sonstigen TöB möglichst frühzeitig zu beteiligen. Beteiligt werden sollen diejenigen TöB, die durch die Planung in ihrem Aufgabenbereich berührt werden. Welche TöB berührt sein können, hängt vom Einzelfall ab. Die Behörden und sonstigen TöB sollen sich in den Stellungnahmen auf ihren Aufgabenbereich beschränken. Sie sollen aber auch Aufschluss über von ihnen beabsichtigte oder eingeleitete Planungen und Maßnahmen und deren zeitliche Abwicklung geben, wenn dies für die städtebauliche Entwicklung und Ordnung des Gebietes bedeutsam sein kann.</p>

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Процедура участі у плануванні <i>Beteiligungsverfahren</i>	Ця процедура передбачає оприлюднення проекту плану для громадськості та спрямована на створення інтенсивної дискусії щодо різноманітних та несхожих вимог та уявлень про просторове використання.	In diesem Verfahren wird der Planentwurf der Öffentlichkeit bekannt gemacht und damit einer intensiven Diskussion unterschiedlicher und divergierender Raumansprüche und Raumnutzungsvorstellungen ausgesetzt.
Оцінювання <i>Abwägung</i>	Вимога винесення оцінки є центральною правовою вимогою державного планування. Тому при укладенні генплану будівництва мають бути справедливо зважені усі переваги та недоліки суспільних та приватних потреб. До цих потреб належать також впливи планування на навколишнє середовище.	Das Abwägungsgebot ist das zentrale Gebot rechtsstaatlicher Planung. Danach sind bei der Aufstellung der Bauleitpläne die öffentlichen und privaten Belange gegeneinander und untereinander gerecht abzuwägen. Zu diesen Belangen gehören auch die Auswirkungen der Planung auf die Umwelt.
Процедура виконання обов'язків <i>Verfahren zur Erlangung der Verbindlichkeit</i>	Процедура виконання обов'язків – це правовий акт, який слугує для того, щоб створити обов'язкові умови для виконання вимог зонування територій, встановлених в планах зонування територій. Це відбувається через: <ul style="list-style-type: none"> • Законні рішення, • Рішення міських та земельних урядів, • Дозвіл / об'ява чинності / визначення планувальними установами на рівні федеральних земель. Процедура закінчується в момент оголошення об'яви.*	Das Verfahren zur Erlangung der Verbindlichkeit ist der rechtlich abschließende Akt und dient dazu, die in den Raumordnungsplänen festgelegten Erfordernisse der Raumordnung verbindlich zu machen. Dieses erfolgt durch <ul style="list-style-type: none"> • Gesetzesbeschlüsse, • Beschlüsse der Stadt-/ Landesregierungen, • Genehmigung/Verbindlicherklärung/ Feststellung durch die Landesplanungsbehörde. Das Verfahren endet mit der Veröffentlichung oder Bekanntmachung.*
Заборона внесення змін <i>Veränderungssperre</i>	Якщо міська влада приймає рішення щодо укладення, внесення змін та виправлень або скасування плану забудови, вона може прийняти рішення про заборону внесення змін для забезпечення планування ділянки в майбутньому. Це допомагає запобігти тому, що в період до завершення процедури плану забудови в плановану ділянку вносять зміни, які можуть ускладнити або завадити реалізації плану. Заборона внесення змін приймається міською владою у формі уставу. Цей документ втрачає чинність через два роки; міська влада має право продовжити строк дії на один рік та – якщо цього потребують особливі обставини – ще на один рік.	Wenn eine Gemeinde einen Beschluss über die Aufstellung, Änderung, Ergänzung oder Aufhebung eines Bebauungsplans gefasst hat, kann sie zur Sicherung der Planung für den künftigen Planbereich eine Veränderungssperre beschließen. Damit wird verhindert, dass in der Zeit bis zum Abschluss des Bebauungsplanverfahrens Vorhaben oder Veränderungen im Planbereich vorgenommen werden, die die Verwirklichung der Planungsabsichten erschweren oder verhindern würden. Die Veränderungssperre wird von der Gemeinde als Satzung beschlossen. Sie tritt nach Ablauf von zwei Jahren außer Kraft; die Gemeinde kann die Frist um ein Jahr und – wenn besondere Umstände es erfordern – um ein weiteres Jahr verlängern.
Статут <i>Satzung</i>	Статут – це правова норма, яка видається публічно-правовою організацією з метою врегулювання власних питань. При цьому орган повинен мати надане в законному порядку повноваження на видання уставів, так звана автономія видання уставів. Плани забудови видаються у формі уставу і тим самим викликають юридичні зобов'язання.	Die Satzung ist eine Rechtsnorm, die von einer Körperschaft des öffentlichen Rechts zur Regelung ihrer eigenen Angelegenheiten erlassen wird. Dabei muss die Befugnis zum Erlass von Satzungen, die so genannte Satzungsautonomie, der Körperschaft stets durch Gesetz verliehen worden sein. Bebauungspläne werden in der Form der Satzung erlassen und werden dadurch für alle rechtsverbindlich.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Процедура внесення змін <i>Änderungsverfahren</i>	Поняття процедури внесення змін пов'язане із укладенням та коригуванням планів зонування територій. Якщо укладення або коригування планів зонування територій стосується первісного створення плану, а також наказ про продовження його дії як цілісного документу, внесення змін представляю собою модифікацію часткових аспектів плану.	Der Begriff des Änderungsverfahrens steht in Zusammenhang mit dem Aufstellungs- und Fortschreibungsverfahren für Raumordnungspläne. Während die Aufstellung bzw. Fortschreibung von Raumordnungsplänen sich auf die erstmalige Schaffung eines Planes sowie die Anordnung von dessen Fortgeltung als Ganzem beziehen, stellt eine Änderung eine Modifizierung von Teilaspekten des Plans dar.
Внутрішня територія <i>Innenbereich</i>	Територія усередині суцільно забудованої частини населеного пункту або територіальної зони плану забудови. Суцільно забудована частина міста, яка повинна мати певний мінімальний розмір (в протилежність населеним пунктам із черезсмужного типу). Ділянки, розташовані в межах такої зони можуть забудовуватися без наявного плану забудови. Якщо передбачена для забудови ділянка дійсно розташована на внутрішній території, допустимість будівництва також вимірюється тим, чи пасує споруда і чи не завдає шкоди зовнішньому вигляду місцевості.	Bereich innerhalb im Zusammenhang bebauten Ortsteile oder der Geltungsbereich eines Bebauungsplanes. Im Zusammenhang bebauter Ortsteil, der eine bestimmte Mindestgröße aufweisen muß (Gegensatz: z. B. Splittersiedlung). Innerhalb eines solchen Ortsteils gelegene Grundstücke dürfen bebaut werden, ohne daß ein Bebauungsplan vorliegt. Wenn das zur Bebauung vorgesehene Grundstück tatsächlich im Innenbereich liegt, wird die Zulässigkeit des Vorhabens u.a. daran gemessen, ob es das Einfügungsgebot erfüllt und nicht zu einer Beeinträchtigung des Ortsbildes führt.
Зовнішній вигляд місцевості <i>Ortsbild</i>	Якщо ділянка розташована в межах суцільно забудованої частини населеного пункту та будівельний проект пасує до типу навколишнього оточення (вимога пасування), все одно може бути висунуте заперечення, що будівельний проект завдає шкоди зовнішньому вигляду місцевості.	Wenn ein Grundstück innerhalb eines im Zusammenhang bebauten Ortsteils liegt und das Bauvorhaben sich in die Eigenart der näheren Umgebung einfügt (Einfügungsgebot), kann ihm immer noch entgegengehalten werden, daß es das Ortsbild beeinträchtigt.
Приміська зона <i>„Speckgürtel“</i>	Територія поза межами міста, яка отримує користь від зони впливу міста, але знаходиться на території сусідньої громади.	Bereich außerhalb der Stadtgrenze, der vom Einflußbereich der Stadt profitiert, aber noch auf dem Territorium einer Nachbargemeinde liegt.
Прилегла територія <i>Außenbereich</i>	Площі за межами суцільної забудови та за межами плану забудови. Як правило, розташовані там ділянки не можуть забудовуватися, окрім випадків сільськогосподарського використання. Інколи діють виключні фактичні обставини.	Fläche außerhalb zusammenhängender Bebauung und außerhalb eines Bebauungsplanes. Dort gelegene Grundstücke dürfen in der Regel nicht bebaut werden, außer z. B. zu landwirtschaftlichen Zwecken. Etliche Ausnahmetatbestände.
Підготовка території до забудови <i>Erschließung</i>	Реалізація будівельних проектів при виконанні будівельно-правових умов дозволяється лише в тому випадку, якщо ділянка підготовлена до забудови. Підготовка до забудови передбачає наявність вулиць і систем комунікацій та каналізації. Відповідальність за підготовку ділянки до забудови несе міська влада. З метою фінансового розвантаження міського бюджету власники земельних ділянок приймають участь у витратах на первинне створення, зокрема, елементів транспортної інфраструктури (вулиці, дороги, площі).	Bauliche Vorhaben sind bei Erfüllung aller planungsrechtlichen Voraussetzungen nur dann zulässig, wenn die Erschließung gesichert ist. Eine gesicherte Erschließung setzt das Vorhandensein von Straßen sowie Ver- und Entsorgungsleitungen voraus. Die Aufgabe der Erschließung, die sog. Erschließungslast, obliegt der Gemeinde. Zur finanziellen Entlastung der Gemeinde werden die Grundstückseigentümer über die Erschließungsbeiträge an den Kosten für erstmalige Herstellung insbesondere der verkehrlichen Erschließung (Straßen, Wege, Plätze) beteiligt.

III. ГАЛУЗЕВЕ ПЛАНУВАННЯ

SEKTORALE PLANUNGEN

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<i>Спеціальне проектування</i> <i>Fachplanungen</i>	Систематична підготовка та вживання заходів, що проводяться відповідальними фаховими установами (національні галузеві міністерства, державні установи міст і регіонів, територіальні органи та інші публічно-правові органи) та спрямовані на забезпечення розвитку певних галузей (транспорт, водне господарство, лісівництво, сільське господарство тощо).	Die von den jeweils zuständigen Fachdienststellen (Nationale Fachministerien, Ämter der Städte und Regionen, Gebietskörperschaften und sonstige öffentlich-rechtliche Körperschaften) betriebene systematische Vorbereitung und Durchführung von Maßnahmen, die auf die Entwicklung bestimmter Sachbereiche (Verkehr, Wasserwirtschaft, Forstwesen, Landwirtschaft etc.) ausgerichtet sind.

ДЕМОГРАФІЯ DEMOGRAPHIE

<i>Динаміка населення</i> <i>Bevölkerungsentwicklung</i>	Тенденції змін загальної чисельності, статево-вікової структури, показників народжуваності й смертності, складу й структури соціальних, етнічних і культурних груп, механічного руху, а також інших характеристик населення.	Entwicklungstendenzen der Gesamt-einwohnerzahl, Geschlechts- und Alters-struktur, Geburten- und Sterberaten, Bestand und Struktur sozialer, ethnischer und kultureller Gruppen, Bevölkerungsmigration sowie andere Bevölkerungscharakteristiken.
<i>Демографічний прогноз</i> <i>Bevölkerungsvoraus-berechnung</i>	Прогноз динаміки чисельності населення населеного пункту і його основних демографічних параметрів (загальна чисельність, статево-віковий склад, родинний стан, освіта, міграція, соціальний стан, рівень і якість життя).	Dynamikprognose der Einwohnerzahl einer Ortschaft und deren wichtigsten demographischen Kennwerten (Gesamteinwohnerzahl, Geschlechts- und Altersbestand, Familienstand, Ausbildung, Migration, Sozialstatus, Lebensniveau und Lebensqualität).
<i>Динаміка населення</i> <i>Bevölkerungsentwicklung</i>	Термін «динаміка населення» описує розвиток чисельності людей (мешканців) певної території. З одного боку, вона складається із різниці між показниками народжуваності і смертності (природна динаміка населення). Сюди додається сальдо міграції, яке складається із різниці між кількістю емігрантів та іммігрантів через межу території.	Bevölkerungsentwicklung beschreibt die Entwicklung der Zahl der Menschen (Einwohner) auf einer bestimmten Fläche. Sie ergibt sich zum einen aus der Differenz zwischen Geburtenrate und Sterberate (natürliche Bevölkerungsentwicklung). Hinzu kommt der Migrationssaldo. Dieser ergibt sich aus der Differenz zwischen Zu- und Abwanderungen über die Gebietsgrenze hinweg.
<i>Демографічна структура</i> <i>Bevölkerungsstruktur</i>	Структура населення населеного пункту, що характеризує його чисельність, статево- віковий склад, родинний стан, освіту, міграцію, соціальний стан, рівень і якість життя.	Bevölkerungsstruktur einer Ortschaft, die deren Einwohnerzahl, Geschlechts- und Altersbestand, Familienstand, Ausbildung, Migration, Sozialstatus, Lebensniveau und Lebensqualität charakterisiert.
<i>Демографічна ємність території</i> <i>Demographische Kapazität des Territoriums</i>	Максимально можливе розрахункове число мешканців, що може бути розміщене в проектних межах території (населених пунктів, районів тощо) за умови, що забезпечено найбільш важливі потреби населення за рахунок ресурсів даної території з урахуванням збереження її екологічної рівноваги.	Größtmögliche Einwohnerzahl, die innerhalb der Planungsgrenzen eines Territoriums (Ortschaften, Rayons) angesiedelt werden können, vorausgesetzt dass die wichtigsten Bedürfnisse der Bevölkerung mit Ressourcen dieses Territoriums bei Erhaltung des Naturhaushalts befriedigt werden.
<i>Домогосподарство</i> <i>Privathaushalt</i>	Сукупність осіб, які спільно проживають в одному житловому приміщенні або його частині, забезпечують себе всім необхідним для життя, ведуть спільне господарство, повністю або частково об'єднують та витрачають кошти.	Die Gesamtheit von Personen, die gemeinsam in einem Wohnraum oder in dessen Teil wohnhaft sind, ihren Lebensunterhalt bestreiten, den gemeinsamen Haushalt führen, ihre Finanzmittel vollständig oder teilweise zusammenlegen und ausgeben.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<i>Домогосподарство</i> <i>Privathaushalt</i>	У плануванні домогосподарством вважається група осіб, що проживають разом та ведуть спільне господарство, а також особи, що проживають самі та ведуть господарство.	In der Planung zählt als privater Haushalt jede zusammenwohnende und eine wirtschaftende Einheit bildende Personengemeinschaft sowie Personen, die allein wohnen und wirtschaften.
ОХОРОНА ДОВКІЛЛЯ / ОЗЕЛЕНЕННЯ UMWELTSCHUTZ / GRÜNPLANUNG		
<i>Оточуюче середовище</i> <i>Umwelt</i>	Сукупність абіотичних, біотичних та соціальних систем що у своєму поєднанні впливають на людину та визначають її діяльність.	Die Gesamtheit abiotischer, biotischer und sozialer Systeme, die in ihrer Verbindung den Menschen beeinflussen und dessen Tätigkeit bestimmen.
<i>Зелені насадження</i> <i>Grünflächen</i>	Деревна, чагарникова, квіткова та трав'яна рослинність природного і штучного походження на визначеній території населеного пункту та його приміській зоні.	Gehölz, Gebüsch, Pflanzen und Gräser natürlicher oder künstliche Herkunft auf dem festgelegten Territorium einer Ortschaft und deren Außenbereich.
<i>Зелені насадження загального користування</i> <i>Öffentliche Grünflächen</i>	Загальнодоступна частина системи зелених насаджень населеного пункту, що має загальноміське, районне й місцеве значення (як правило, не включає зелені насадження житлових зон, що призначені переважно для використання їх мешканцями).	Allgemein zugänglicher Teil der Grünflächenstruktur einer Ortschaft, die eine gesamtstädtische und lokale Bedeutung hat (in der Regel, schließt die Begrünung der Wohnzonen nicht ein, die überwiegend für Nutzung durch deren Einwohner bestimmt sind).
<i>План озеленення (Рівень міста / адміністративної одиниці)</i> <i>Grünordnungsplan (Ebene Stadt / Kommune)</i>	Система зелених насаджень і відкритих просторів міста формуються для оздоровлення оточуючого середовища міста, організації масового відпочинку населення, покращення зовнішнього вигляду міста. Складається з зелених насаджень загального користування внутрішнього і приміського призначення, а також спеціального призначення.	Das System der Grünflächen und offener Stadträume wird zur Revitalisierung der Stadtmwelt, Schaffung eines Erholungsgebietes für Bevölkerung, Verbesserung des Erscheinungsbildes der Stadt gestaltet. Es besteht aus öffentlichen Grünflächen innerhalb und außerhalb der Stadt, sowie Grünflächen besonderer Zwecknutzung.
<i>План озеленення (Рівень міста / адміністративної одиниці)</i> <i>Grünordnungsplan (Ebene Stadt / Kommune)</i>	План озеленення позначає сукупність заходів по догляду за ландшафтом та природозахисту в містах та селах і входить до кола завдань міської влади. Завдання озеленення полягає в прагненні створити в рамках містобудівного розвитку умови для просторового та функціонального порядку та забезпечити скомбінованість площ зелених насаджень і окремих елементів озеленення між собою та об'єктами будівництва таким чином, як цього потребує духовне та фізичне самовідчуття людини.	Die Grünordnung bezeichnet die Gesamtheit der Maßnahmen für die Landschaftspflege und den Naturschutz in Städten und Dörfern als Aufgabenbereich der Gemeinden. Aufgabe der Grünordnung ist es, die räumliche und funktionelle Ordnung und Sicherung aller Grünflächen und Grünelemente zueinander und zu den baulichen Anlagen im Zusammenhang mit der städtebaulichen Entwicklung, wie es zum geistigen und körperlichen Wohlbefinden des Menschen erforderlich ist, anzustreben.
<i>Незабудована територія</i> <i>Freiraum</i>	Необхідно зберігати та розвивати великі і просторі незабудовані території. Незабудовані території необхідно зберігати через їх значення для родючості земель, водних ресурсів, тваринного і рослинного світу та клімату та відроджувати їх функціональність. Використання незабудованих територій в економічних та соціальних цілях має відбуватися з урахуванням їх екологічної функції.	Eine großräumige und übergreifende Freiraumstruktur ist zu erhalten und zu entwickeln. Die Freiräume sind in ihrer Bedeutung für funktionsfähige Böden, den Wasserhaushalt, die Tier- und Pflanzenwelt sowie das Klima zu sichern und in ihrer Funktion wiederherzustellen. Wirtschaftliche und soziale Nutzungen des Freiraums sind unter Beachtung seiner ökologischen Funktion zu gewährleisten.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
<i>Рекреаційні території</i> <i>Erholungsräume</i>	Ділянки суші (або водного простору), які призначені для здійснення рекреаційної діяльності та відпочинку рекреантів.	Festland (oder Wassergebiete), die als Erholungsräume für Erholungssuchende dienen.
<i>Рекреаційне навантаження</i> <i>Erholungsbelastung</i>	Показник, що характеризується кількістю рекреантів на одиницю площі за певний період і визначає рівень сукупного антропогенного впливу на природний комплекс певної території в процесі рекреаційної діяльності.	Kennwert, der die Anzahl von Erholungssuchenden pro Flächeneinheit innerhalb bestimmter Zeitperiode zeigt und das Niveau des gesamten anthropogenen Einflusses auf Natur eines bestimmten Gebietes im Laufe der Erholungstätigkeit ermittelt.
<i>Ландшафтне планування</i> <i>Landschaftsplanung</i>	Розділ просторового планування, що забезпечує стає природокористування і використання основних функцій ландшафтів як системи підтримки життєдіяльності на різних територіальних рівнях. На регіональному рівні близьким терміном є система територій що охороняються. Саме регіональний рівень є одним із важливих рівнів містобудівного проектування що забезпечую екологічну рівновагу у оточуючому середовищі. Система територій що охороняються є своєрідним природним каркасом у ландшафтному зонування регіонального рівня які виділяються по принципу «поляризованого ландшафту». До система територій що охороняються відносять національні та природні парки, заповідники, приміські зони масового відпочинку, відкритий міжміський простір природоохоронного призначення.	Bereich der Raumplanung, der nachhaltige Naturnutzung und Nutzung der Landschaftsfunktionen als Unterstützungssystem der Lebenstätigkeit auf verschiedenen Territorialebenen sicherstellt. Ein verwandter Begriff auf Regionalebene heißt „System der Schutzgebiete“. Gerade Regionalebene ist eine der wichtigsten Ebenen der Stadtbauplanung, die die Erhaltung des Naturhaushalts der Umwelt sicherstellt. Das System der Schutzgebiete ist ein eigenartiges Traggerüst der Landschaftszonierung auf Regionalebene, die nach Prinzip der „polarisierten Landschaft“ ausgewiesen werden. Zum System der Schutzgebiete gehören National- und Naturparks, Naturschutzgebiete, vorstädtische Erholungsgebiete, offene Außenbereiche naturschützender Bedeutung.
<i>Ландшафтне планування (Рівень регіону)</i> <i>Landschaftsplan (Ebene Region)</i>	Завдання ландшафтного планування полягає в представленні та обґрунтуванні потреб та заходів природозахисту та догляду за ландшафтом для конкретної планованої території. Ця галузь також слідує за дотриманням цілей та принципів природозахисту та догляду за ландшафтом під час планувань та адміністративних проваджень, рішення яких можуть впливати на природу та ландшафт планованої території.	Landschaftsplanung hat die Aufgabe, die Erfordernisse und Maßnahmen des Naturschutzes und der Landschaftspflege für den jeweiligen Planungsraum darzustellen und zu begründen. Sie dient der Verwirklichung der Ziele und Grundsätze des Naturschutzes und der Landschaftspflege auch in den Planungen und Verwaltungsverfahren, deren Entscheidungen sich auf Natur und Landschaft im Planungsraum auswirken können.
<i>Ландшафтні заказники</i> <i>Landschaftsschutzgebiete</i>	Ландшафтні заказники (природно-заповідні території, що становлять природно-заповідний фонд) – це визначені в законному порядку території, яким потрібен особливий захист природи та ландшафтів з метою збереження, розвитку та відновлення функціональних характеристик природного балансу, функції регенерації та сталого використання природних скарбів через різноманіття, своєрідність, красу та культурно-історичне значення ландшафтів або через їх рекреативну цінність. У порівнянні з природними заказниками ландшафтні заказники мають спрощені передумови відведення та відповідно	Landschaftsschutzgebiete sind rechtsverbindlich festgesetzte Gebiete, in denen ein besonderer Schutz von Natur und Landschaft zur Erhaltung, Entwicklung oder Wiederherstellung der Leistungs- und Funktionsfähigkeit des Naturhaushalts oder der Regenerations- und Nutzungsfähigkeit der Naturgüter wegen der Vielfalt, Eigenart, Schönheit oder kulturhistorischen Bedeutung der Landschaft oder wegen ihrer besonderen Bedeutung für die Erholung erforderlich ist. Im Vergleich zu Naturschutzgebieten haben Landschaftsschutzgebiete geringere Ausweisungsvoraussetzungen und weisen einen entsprechend schwächeren Flächenschutz auf.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Природні заказники <i>Naturschutzgebiete</i>	Природні заказники – це визначені в законному порядку території, яким потрібен особливий захист природи та ландшафтів. Захист спрямований на збереження біотопів та ареалів мешкання рослин та диких тварин або може бути необхідним із наукових, природно-історичних або краєзнавчих причин, а також через рідкісність, особливу своєрідність та надзвичайну красу територій. Будь-які дії, що можуть призвести до руйнування, завдання шкоди або змінення та негативного впливу, в природних заказниках заборонені. Природні заказники представляють категорії територій з інтенсивним захистом природи та ландшафтів.	Naturschutzgebiete sind rechtsverbindlich festgesetzte Gebiete, in denen ein besonderer Schutz von Natur und Landschaft erforderlich ist. Die Unterschutzstellung kann der Erhaltung von Biotopen oder Lebensgemeinschaften bestimmter wildlebender Tier- und Pflanzenarten dienen oder aus wissenschaftlichen, naturgeschichtlichen oder landeskundlichen Gründen sowie wegen der Seltenheit, besonderen Eigenart oder hervorragenden Schönheit der Gebiete erforderlich sein. In den Naturschutzgebieten sind alle Handlungen, die zu einer Zerstörung, Beschädigung, Veränderung oder zu einer nachhaltigen Störung führen können, verboten. Die Naturschutzgebiete stellen die Gebietskategorie mit dem intensivsten Schutz von Natur und Landschaft dar.
Охорона земель <i>Bodenschutz</i>	Під охороною земель розуміються усі заходи, які вживаються з метою захисту та догляду за ґрунтом та його функціями під кутом захисту природи та навколишнього середовища. Ґрунт знаходиться під загрозою через велику кількість негативних впливів, як, наприклад, видобуток сировини, землекористування та запечаткування ґрунту, ущільнення ґрунту, ерозія та проникнення шкідливих речовин. Тому ґрунт потребує особливого захисту та особливого догляду.	Unter Bodenschutz versteht man alle Maßnahmen, die zu Schutz und Vorsorge von Böden und Bodenfunktionen unter dem Aspekt des Natur- und Umweltschutzes getroffen werden. Der Boden wird durch eine Vielzahl von Einflüssen, wie z.B. Rohstoffentnahme, Flächenverbrauch und -versiegelung, Bodenverdichtung, Erosion und Schadstoffeintrag, gefährdet. Er bedarf deshalb eines besonderen Schutzes und besonderer Vorsorge.
Охорона навколишнього середовища від забруднення <i>Immissionsschutz</i>	Метою охорони навколишнього середовища від забруднення є захист людей, тваринного та рослинного світу, земельних та водних ресурсів, атмосфери та культурних та інших матеріальних благ від шкідливого впливу та запобігання йому.	Zweck des Immissionsschutzes ist es, Menschen, Tiere und Pflanzen, den Boden, das Wasser, die Atmosphäre sowie Kultur- und sonstige Sachgüter vor schädlichen Umwelteinwirkungen zu schützen und deren Entstehung vorzubeugen.
МОБІЛЬНІСТЬ / ТРАНСПОРТ MOBILITÄT / VERKEHR		
Міський транспорт <i>Stadtverkehr</i>	Сукупність всіх видів транспорту, що використовується у містах та інших населених пунктах для здійснення внутрішньоміських пасажирських та вантажних перевезень.	Die Gesamtheit aller Verkehrsarten, die in den Städten und Ortschaften für Personen- und Güterverkehr benutzt werden.
Транспортна мережа населеного пункту <i>Verkehrsnetz einer Ortschaft</i>	Система шляхів і вулиць різного значення та рівня впорядкованості для руху транспортних засобів і пішоходів.	Straßenverkehrsnetz mit verschiedener Bedeutung und Hierarchieebene für den Fußgänger- und Transportverkehr.
Зовнішній транспорт <i>Fernverkehr</i>	Система транспортних ліній і вузлів, що забезпечують і обслуговують зовнішні зв'язки міста (населеного пункту), у тому числі лінії й вузли: автомобільного, залізничного, повітряного, водного й трубопровідного транспорту.	System der Verkehrswege und -knoten, die die Verbindungen der Stadt (Ortschaft) sicherstellen und bedienen, darunter: Automobil- Eisenbahn-, Flug-, Wasserverkehr und Rohrleitungstransport.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Приватний транспорт <i>PKW-Verkehr</i>	Приватний моторизований транспорт (також службові автівки та таксі).	Privater motorisierter Verkehr (auch Dienstwagen und Taxi).
Генеральна транспортна схема <i>Generalverkehrsplan</i>	Завданням генеральних транспортних схем є розробка в межах загального планування території концепції руху усіх видів і форм транспортних засобів в межах відповідної території та поєднання цієї території з навколишнім оточенням.	Generalverkehrspläne haben die Aufgabe, im Rahmen der Gesamtplanung für einen Raum eine Konzeption für die Bewältigung jeglichen Verkehrs in allen seinen Arten und Formen innerhalb eines betrachteten Raumes und zur Verbindung dieses Raumes mit seiner Umwelt zu entwickeln.
Планувальна структура <i>Planungsstruktur</i>	Просторова локалізація магістральної вулично-дорожньої мережі і прилеглих до неї громадських просторів (планувальний каркас міста). У сукупності з вулицями та проїздами місцевого значення вони формують інфраструктуру транспортного-пішохідного (велосипедного) руху.	Raumortung des Straßenverkehrsnetzes und der anliegenden öffentlichen Räume (Planungsgerüst der Stadt). Zusammen mit Straßen und Gassen bilden sie die Infrastruktur des Fußgänger- und Transportverkehrs (Fahrradverkehrs).
Доступність <i>Erreichbarkeit</i>	Рівень затрату часу на подолання відстані між об'єктами що розглядаються.	Notwendiger Zeitaufwand, um die Entfernung zwischen den zu behandelnden Objekten zurückzulegen.
Пішохідна зона <i>Fußgängerbereich</i>	Площі, майданчики, проходи і вулиці в забудові населеного пункту що призначені переважно для руху пішоходів та можливості проїзду (під'їзду) лише спеціального транспорту.	Plätze, Durchgänge und Straßen in der Bebauung einer Ortschaft, die vorwiegend für den Fußgängerverkehr und mögliche Durchfahrt (Anfahrt) nur von Sonderfahrzeugen bestimmt ist.
ОНОВЛЕННЯ МІСТА STADTERNEUERUNG		
Оновлення міста <i>Stadterneuerung</i>	Галузь містобудування, яка займається реконструкцією вже забудованих частин міста або населеного пункту з метою усунення недоліків. Це виконується через збереження, покращення, реконструкцію та подальший розвиток існуючих частин та структур міста. При цьому розрізняється оновлення певної обмеженої території міста та модернізація або реставрація окремих будівель.	Bereich des Städtebaus, der sich auf die Umgestaltung von bereits verbauten Stadt- oder Gemeindeteilen mit dem Ziel der Behebung von Missständen bezieht. Dies erfolgt durch Erhaltung, Verbesserung, Umgestaltung und Weiterentwicklung bestehender Teile und Strukturen einer Stadt. Dabei wird zwischen der in fest umgrenzten Flächen erfolgenden Stadterneuerung und der objekt-bezogenen Modernisierung bzw. Instandsetzung von Gebäuden unterschieden.
Збереження архітектури історичного середовища <i>Erhaltung der Architektur historischer Umgebung</i>	Містобудівна реставрація – регенерація і ревалоризація, що поєднані з відбудовою історичного середовища. Застосовуються у міських комплексах у тому і історичному центрі міста, де порушена композиційна цілісність і частково втрачена історична забудова.	Städtebauliche Erneuerung stellt eine Wiederbelebung und Wiederherstellung dar, die mit dem Wiederaufbau historischer Umgebung verbunden sind. Sie kommen zur Anwendung in Stadtgebieten in der Stadtmitte, wo architektonische Ganzheit zerstört wurde und historische Bauwerke teilweise verloren sind.
Збереження архітектури історичного центру міста <i>Stadterhaltung (Altstadterhaltung)</i>	Сукупність зусиль, заходів, рішень та положень, які є результатом оцінки архітектурної та містобудівної спадщини та спрямовані на збереження історично-архітектурної якості міста.	Summe der Bestrebungen, Maßnahmen, Beschlüsse und Festsetzungen, die sich aus der Wertschätzung des baulichen oder städtebaulichen Erbes ergeben und dem Ziel dienen, die historisch bedingte Stadtqualität zu bewahren.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Відбудова (відновлення) <i>Revitalisierung</i> <i>(Rehabilitation)</i>	<p>Сукупність заходів, спрямованих на збереження та відродження цінної в архітектурно-історичному плані території, яка внаслідок неналежного будівництва знаходиться в занедбаному екологічному стані, зокрема, шляхом доцільного землевідведення, обмеження транспортного руху, зразкового відновлення будівель.</p>	<p>Summe der Maßnahmen, durch die einem städtebaulich oder historisch wertvollen, aber baulich in der Umweltqualität vernachlässigten Gebiet, insbesondere durch sinnvolle Nutzungszuweisung, Verkehrsberuhigung, beispielhafte Gebäudewiederherstellung, neue Erhaltungs- und Regenerationskräfte zugeführt werden.</p>
Конверсія <i>Konversion</i>	<p>Термін «конверсія» позначає розвиток, втілення та застосування усіх заходів, які спрямовані на перетворення промислових або мілітаризованих населених пунктів на міста з іншим призначенням. Це має суттєве значення для просторового розвитку, тому що перш за все в містах, особливо в регіонах з великою щільністю населення внаслідок припинення експлуатації промислових площ або площ військового призначення створюються нові можливості для розвитку міст та забезпечення населення житловою площею. Однак у більшості випадків підчас передачі земель для іншого призначення велику проблему становлять неутілізовані відходи, про які немає або є недостатньо інформації.</p>	<p>Konversion bezeichnet die Entwicklung, Durchsetzung und Anwendung aller Maßnahmen, die darauf gerichtet sind, vormals industrielle oder militärischer Standorte zu Standorten mit anderer Nutzung zu fördern. Für die räumliche Entwicklung ist dies von Bedeutung, denn vor allem in Städten, besonders in Verdichtungsräumen ergeben sich aufgrund der Auflassung industrieller und militärischer Flächen neue Möglichkeiten für die Stadtentwicklung und Wohnraumversorgung. Jedoch stellen bei der Übernahme der Flächen die nicht oder nur unzureichend bekannten Altlasten in der Regel ein großes Problem dar.</p>

IV. ТЕРМІНИ МЕТОДОЛОГІЇ

METHODENBEGRIFFE

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Інвентарний облік <i>Bestandsaufnahme</i>	Збір, аналіз та зрозуміле представлення вибраних фактів, даних та тенденцій розвитку як основи для вирішення завдань планування.	Erfassung, Analyse und nachvollziehbare Darstellung von ausgewählten Sachverhalten, Daten und Entwicklungen als Grundlage für die Lösung einer Planungsaufgabe.
Аналіз <i>Analyse</i>	Аналіз – це систематичне дослідження, за якого досліджуваний об’єкт або суб’єкт розкладається на складові частини (елементи), які визначаються на основі певних критеріїв, а потім впорядковуються, досліджуються та оцінюються. Зокрема, розглядаються відносини та дії (часто: взаємодії) між елементами.	Eine Analyse ist eine systematische Untersuchung, bei der das untersuchte Objekt oder Subjekt in Bestandteile (Elemente) zerlegt und diese auf Grundlage von Kriterien erfasst werden. Anschließend werden diese geordnet, untersucht und ausgewertet. Insbesondere betrachtet man Beziehungen und Wirkungen (oft: Wechselwirkungen) zwischen den Elementen.
SWOT-аналіз <i>(спрощений аналіз)</i> SWOT-Analyse <i>(vereinfachte Analyse)</i>	SWOT-аналіз – це спрощена форма аналізу, яка обмежується визначенням сильних сторін – слабких сторін – можливостей – загроз. Ці визначення є свідомо суб’єктивними і не базуються на точних цифрах та дослідженнях.	Die SWOT-Analyse ist eine vereinfachte Form der Analyse, die sich auf die Feststellung von Stärken – Schwächen – Möglichkeiten – Risiken beschränkt. Diese Aussagen sind bewusst subjektiv gehalten und basieren nicht auf exakten Zahlen und Untersuchungen.
Неформальне планування <i>Informelle Planung</i>	Неформальне планування в протилежність формальному немає законодавчого підґрунтя. Його сильна сторона полягає в тому, що в залежності від ключових пунктів проблематики та кола завдань можна в формі відкритого та ненормованого планування розробити та представити на обговорення концептуальні та архітектурно-художні рішення. Тому перевага цього «типу планування» полягає в його високій гнучкості. Часто неформальне планування використовується у якості додаткового інструменту формального планування. При цьому неформальне планування може надати суттєву допомогу у прийнятті планувальних рішень. Наприклад, воне може застосовуватися для визначення необхідності планування або планової потреби. Крім цього, воно спроможне наочно продемонструвати планувальні альтернативи або передбачувані наслідки планування. Тому неформальне планування може виконувати функцію інтеграції та конкретизації.	Die informelle Planung ist im Gegensatz zur formellen nicht rechtlich ausgestaltet. Ihre Stärke liegt darin, dass je nach Schwerpunkten der Fragestellungen und Aufgabenfelder in Form einer offenen und nicht normierten Planung programmatische, konzeptionelle und gestaltbezogene Lösungen erarbeitet und in die Diskussion eingebracht werden können. Der Vorteil dieser „Planungsart“ liegt somit in ihrer hohen Flexibilität. Die informelle Planung wird häufig als komplementäres Planungsinstrument zur formellen Planung eingesetzt. Dabei können informelle Planungen eine Vielzahl von Entscheidungshilfen in der Planung übernehmen. So können sie zur Ermittlung der Erforderlichkeit einer Planung oder des Planungsbedarfs eingesetzt werden. Des Weiteren ist sie geeignet, um Planalternativen oder die voraussichtlichen Auswirkungen von Planungen zu veranschaulichen. Informelle Planungen können somit Integrations- und Konkretisierungsfunktion übernehmen.
Містобудівний моніторинг <i>Städtebauliches Monitoring</i>	Система спостережень, аналіз реалізації містобудівної документації, оцінки та прогнозу стану і змін об’єктів містобудування, які проводяться відповідно вимог містобудівної документації та спрямовані на забезпечення сталого розвитку територій з урахуванням державних і громадських інтересів.	Das System von Beobachtungen und Analysen der Umsetzung von Städtebauplanungen, Bewertung und Prognose über den Zustand und Wandel der Städtebauobjekte, die nach Vorgaben der Städtebauplanungen durchgeführt werden und auf die Sicherstellung nachhaltiger Entwicklung von Gebieten unter Beachtung staatlicher und öffentlicher Interessen ausgerichtet sind.

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
Моніторинг <i>Monitoring</i>	Моніторинг охоплює збір даних, представлення та інтерпретацію тенденцій та стану розвитку та служить для надання фундаментальних основ для планово-політичних процесів та рішень. Індикатори є важливою складовою частиною системи моніторингу. Термін також має на увазі спостереження та перевірку перш за все певних цілей. В просторовому плануванні моніторинг може виконувати різноманітні функції, наприклад, функцію інформування, попередження та підвищення поінформованості, упредметнення та контролю.	Monitoring beinhaltet die Erfassung, Darstellung und Interpretation von Entwicklungstrends bzw. -zuständen und dient dazu, fundierte Grundlagen für planerische und politische Prozesse oder Entscheidungen bereitzustellen. Indikatoren sind ein wichtiger Bestandteil von Monitoring-systemen. Der Begriff bezieht sich auch auf Überwachung und Überprüfung, v.a. in Hinblick auf bestimmte Ziele. In der Raumplanung kann Monitoring verschiedene Funktionen umfassen, wie z.B. die Informationsfunktion, die Frühwarn- bzw. Sensibilisierungsfunktion, die Objektivierungsfunktion oder die Kontrollfunktion.
Моделювання <i>Modellierung</i>	Метод дослідження складних і надскладних систем шляхом їх формалізації та імітаційного опису у вигляді логіко-математичних, геоінформаційних моделей які відображають характерні процеси та елементи об'єктів природного та антропогенного походження навколишнього середовища.	Forschungsmethode für die kompliziertesten und anspruchsvollsten Systeme durch ihre Formalisierung und Imitationsbeschreibung in Form von logischen, mathematischen und geodätischen Modellen, die charakteristische Prozesse und Objektelemente natürlicher und anthropogener Herkunft der Umwelt darstellen.
Модель <i>Modell</i>	Інструмент планування, що дозволяє зобразити реальний стан принаймні в тих ознаках, які були притаманні для конкретного рішення планування та тим самим скорочують наявну невпевненість підчас прийняття рішень. Моделі можуть бути представлені як в трьохмірному зображенні майбутнього стану, так і шляхом математичної абстракції спрощених зображень дійсного стану або процесів з метою логічного розгляду кількісних та якісних проблем та явищ.	Planungsinstrument, um die reale Welt zumindest in den Merkmalen abzubilden, die von der in Frage stehenden Planungsentscheidung wesentlich betroffen werden und damit die bei jeder Entscheidung vorhandene Unsicherheit einzuengen. Modelle können sowohl dreidimensionale Darstellungen eines künftigen Zustandes sein, als auch durch mathematische Abstraktion vereinfachte Abbildungen wirklicher Zustände oder Abläufe zur logischen Behandlung quantitativer und qualitativer Probleme und Erscheinungen.
Прогноз <i>Prognose</i>	Попередня оцінка очікуваних в майбутньому економічних та соціальних величин, виражених у числах. Якщо підчас винесення прогнозу виходять із константних передумов та умов, в цьому випадку говорять про фактичний прогноз (статус-кво), прогнози після втручання називають попередньою оцінкою, яка виходить із припущення вживання державними органами цільових заходів для зміни умов розвитку.	Provisorische Bewertung der in der Zukunft zu erwartenden wirtschaftlichen und sozialen Größen, die in Zahlen ausgedrückt sind. Wenn bei Prognosebildung von konstanten Voraussetzungen und Bedingungen ausgegangen wird, wird in diesem Fall über tatsächliche Prognose (Status quo) gesprochen; Prognosen nach dem Eingriff werden als provisorische Bewertung bezeichnet, die von der Annahme ausgeht, dass die staatlichen Behörden gezielte Maßnahmen zur Änderung der Entwicklungsbedingungen treffen.
Проектний менеджмент <i>Projektmanagement</i>	З метою прискорення планово-адміністративної процедури спеціально для великих інвестиційних проектів були використані різноманітні ініціативи.	Um die Planungs- und Verwaltungsverfahren speziell für große Investitionsvorhaben zu beschleunigen, sind verschiedene Initiativen in Angriff genommen worden. Mit dem

Термін Begriff	Визначення терміну українською мовою Erklärung des Begriffs auf Ukrainisch	Визначення терміну німецькою мовою Erklärung des Begriffs auf Deutsch
	<p>Менеджмент проектного планування сприяє кооперативному, орієнтованому на реалізацію проекту процесу. При цьому ведеться співробітництво з безпосередніми виконавцями крупних проектів, насамперед з фаховими ресурсами (спеціальне проектування). Це дозволяє сконцентруватися в першу чергу на «пілотних проектах», які мають базуватися на сильних сторонах територій та усувати слабкі аспекти. Цей тип менеджменту спирається на думку, що легше створити проектну солідарність ніж просторову солідарність.</p>	<p>Instrument des Projekt- bzw. Planungsmanagements wird ein projektorientiertes kooperatives Verfahren gefördert. Dabei wird enger mit den eigentlichen Umsetzern von Großvorhaben, vor allem den Fachressorts (Fachplanung), zusammen-gearbeitet. Man konzentriert sich dabei vorrangig auf „Leitprojekte“, die an den Stärken eines Raumes anknüpfen und seine Schwächen beheben sollen. Hinter dieser Art des Managements steht auch der Gedanke, dass eine Projekt-Solidarität leichter herzustellen ist als eine Raum-Solidarität.</p>
<p><i>Симуляція</i> <i>Simulation</i></p>	<p>Як правило, математизоване зображення процесів планування та розвитку з урахуванням людської поведінки. Якщо симуляція конфліктів інтересів та механізмів прийняття рішень відбувається в формі рольової гри кількох учасників, говорять про планову гру.</p>	<p>In der Regel mathematisierte Abbildung von Planungs- und Entwicklungsabläufen unter Berücksichtigung menschlichen Verhaltens. Wenn die Simulation von Interessenkonflikten und Entscheidungs-mechanismen durch ein Rollenspiel mehrerer Beteiligter erfolgt, spricht man von Planspiel.</p>
<p><i>Цільова дискусія</i> <i>Zieldiskussion</i></p>	<p>Систематичний розгляд загальних та специфікованих (висловлюваних учасниками та зацікавленими особами) цільових уявлень щодо регулювання та розвитку населеного пункту або його ділянки як складової частини процесу планування.</p>	<p>Systematische Auseinandersetzung mit allgemeinen und speziellen (von Beteiligten und Betroffenen geäußerten) Zielvorstellungen zur Ordnung und Entwicklung eines Ortes oder Ortsteiles als Bestandteil des Planungsprozesses.</p>

